

*

Sarajevo, 08.12.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 08-12-2025
Organizaciona jedinica Klasifikaciona oznaka Redni broj Broj priloga

01+02-1-2520-1/25

13²⁰

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

n/r predsjedavajućeg, g. Marinko Čavara

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine – novi korigirani tekst

Na osnovu člana 104. a u vezi sa članom 106. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24, 73/24 i 56/25), kao ovlašteni predlagači, dostavljamo Vam **Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine**, radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Predlažemo da se Prijedlog zakona razmatra po hitnom zakonodavnom postupku.

U prilogu Vam dostavljamo tekst Prijedloga zakona na bosanskom jeziku s obrazloženjem, elektronsku verziju Prijedloga zakona, odredbe članova koje se mijenjaju, kao i neslužbeni prečišćeni tekst zakona.

S poštovanjem,

Ovlašteni predlagači, poslanici u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine:

Nihad Omerović

Jasmin Imamović

Predrag Kojović

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ___ sjednici Predstavničkog doma, održanoj __.__. 2025. godine, i na ___ sjednici Doma naroda, održanoj __.__. 2025. godine, donosi

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o policijskim službenicima BiH (Službeni glasnik BiH broj 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 07/12) u članu 119. stav (1) tačka 3) Zakona o policijskim službenicima BiH riječi “kada navršši 65 godina života i zakonom propisani penzijski staž ili 40 godina penzijskog staža” mijenjaju se riječima:” kada navršši 60 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja ili kada navršši 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života”.

Član 2.

U članu 119. stav (1) Zakona o policijskim službenicima BiH iza tačke 11. dodaju se nove tačke 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. i 19. koje glase:

12. Izuzetno od tačke 3. ovog stava, policijskom službeniku koji navršši 40 godina staža osiguranja prije napunjenih 60 godina života, na njegov zahtjev, odobrava se dalji rad u policijskom organu najduže do navršenih 60 godina života, ukoliko je to u interesu policijskog organa i ukoliko je psihofizički sposoban za obavljanje poslova i zadataka policijskog službenika, što dokazuje ljekarskim uvjerenjem propisanim članom 46. stav (1) tačka d) ovog zakona.
13. Primjena odredbi definiranih u tački 12. primjenjivat će se u smislu kadrovske strukture maksimalno do 80 procenata za kategorije policijskih službenika policijac, stariji policajac, narednik, stariji narednik, mlađi inspektor, inspektor, viši inspektor, a za policijske službenike u činovima samostalni inspektor i glavni inspektor primjena pomenutih odredbi primjenjivat će se maksimalno do 20 procenata.
14. Za podnosiocе zahtjeva za produženje radnog odnosa u skladu sa tačkama 12. i 13. ovog člana, njihov radni odnos može trajati najduže do 31.12.2028. godine uključujući i mandat imenovanih policijskih službenika koji nemože biti duži od 31.12.2028. godine.
15. Rukovodilac policijskog organa, uzimajući u obzir odredbe tačke 12. i 13. ovog stava, donosi rješenje po zahtjevu policijskog službenika. Na rješenje je dozvoljeno pravo žalbe Odboru za žalbe policijskih službenika BiH u roku od 8 dana od dana uručenja rješenja.
16. Rukovodilac policijskog organa do kraja tekuće godine donosi Plan kadrovskih potreba za narednu godinu u skladu sa tačkom 12. i 13. ovog člana.

17. Rukovodilac policijskog organa u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi podzakonski akt kojim se detaljnije propisuje procedura, uslovi i način odlučivanja po zahtjevu policijskog službenika iz tačke 12. i 13. ovog člana
18. Nakon usvajanja ovog zakona, a po podnesenom zahtjevu policijskog službenika, rukovodilac policijskog organa obustavlja proceduru prekida radnog odnosa podnosioca zahtjeva, do usvajanja podzakonskog akta iz prethodne tačke.
19. Policijski službenik ostvaruje pravo na penziju u skladu sa entitetskim zakonima o penzijskom i invalidskom osiguranju koji primjenjuje nadležni organ kod kojeg ostvaruje prava iz tog zakona.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se do 31.12.2028. godine.

Broj:

____.____.2025. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRASLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ovlaštena za donošenje zakona.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Kadrovska popunjenost policijskih službenika u odnosu na sistematizovani broj radnih mjesta policijskih službenika u policijskim organima BiH (Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela) pokazuje zabrinjavajući postotak i izraženu negativnu konstantu, jer je duži vremenski period evidentan kadrovski deficit i nepopunjenost radnih mjesta. Trenutna popunjenost iznosi **oko 50%** u odnosu na sistematizovani broj izvršilaca od čega se najveći procenat nedostajućeg kadra odnosi na policijsku službenike nižih policijskih činova, te nižeg i srednjeg rukovodnog nivoa. Obzirom da se radi o ogromnom broju nedostajućih policijskih službenika, možemo sa sigurnošću istaći da to ima direktni uticaj i u velikoj mjeri utiče na operativne kapacitete i sposobnost policijskih organa da u punom kapacitetu odgovore na sve sigurnosne izazove, da izvrše sve mjere i radnje iz njihove nadležnosti, odnosno ima direktni negativni efekat za sve oblasti koje se vežu za sigurnosnu sferu u Bosni i Hercegovini.

Pored navedene evidentne trenutne nepopunjenosti posebno se ističe činjenica da će, samo u narednoj 2026. godini, po važećim odredbama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, zbog prestanka radnog odnosa policijskih službenika po osnovu penzionisanja, broj nedostajućih policijskih službenika biti povećan za dodatnih **15-20%** čime će funkcionisanje navedenih policijskih organa biti dovedeno u pitanje. Na osnovu raspoloživih evidencija projekcija penzionisanja policijskih službenika po policijskim agencijama pokazuje sljedeće: Državna agencija za istrage oko 95 policijskih službenika, Granična policija oko 300 policijskih službenika i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela oko 150 policijskih službenika. Navedena projekcija penzionisanja zajedno sa trenutnim nedostatkom policijskih službenika zasigurno će dovesti do nemogućnosti obavljanja policijskih poslova iz nadležnosti policijskih agencija, a što u konačnici znači nemogućnost sprovođenja istražnih radnji, nemogućnost zaštite svjedoka, borbe protiv organizovanog kriminala i terorizma, lišenja slobode i privođenja pravdi učinilaca krivičnih djela, zatvaranja određenog broja graničnih prijelaza ili stvaranja ogromnih gužvi na graničnim prijelazima, dugovremensko zadržavanje vozila za prijevoz putnika i robe na graničnim prijelazima, nemogućnost adekvatne zaštite VIP delegacija i državnih objekata, adekvatne zaštite stranih Ambasada i niz drugih operativnih aktivnosti koje se sprovode od strane pomenutih policijskih organa, kao i sprovođenja velikog broja međunarodnih obaveza koje je Bosna i Hercegovina dužna izvršavati.

Također, veoma je važno napomenuti dva ograničavajuća elementa koja direktno utiču na nemogućnost brzog popunjavanja nedostajućeg kadrovskog deficita, a to su:

- zakonito izvršenje svih neophodnih procesa koji se odnose na raspisivanja javnog oglasa, testiranje i odabir kadeta, vršenje sigurnosnih i drugih potrebnih provjera kao i vrijeme potrebno za školovanje kadeta u Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje u Mostaru, samo za jednu generaciju kadeta, traje između 12 do 18 mjeseci, a u pojedinim slučajevima i duže.

- prostorni i kadrovski kapaciteti Agencije za školovanje i stručno usavršavanje u Mostaru, koja je isključivo nadležna za školovanje policijskog kadra državnog nivoa, su izrazito limitirani i iznose oko 220 kadeta. U dosadašnjoj raspodjeli potreba i školovanja uglavnom je u jednoj generaciji kadeta koji se istovremeno školuju Granična policija imala do 150 kadeta, Direkcija do 50 kadeta i Državna agencija za istrage i zaštitu do 20 kadeta.

Evidentno je da sa navedenim brojem kadeta i dužinom školovanja istih nemoguće nadomjestiti broj policijskih službenika koji odlazi u penziju u toku kalendarske godine jer je on mnogo veći u odnosu na broj kadeta koji je moguće školovati u jednom vremenskom periodu, a što u konačnici znači da će, isključivo sa procesom školovanja novih kadrova trenutno nedostajući i budući odliv policijskih službenika direktno dovesti do sve većeg kadrovskog deficita. Potrebno je istaći i evidentan smanjeni interes za zapošljavanjem u policijskim organima Bosne i Hercegovine. Razlozi za pomenutu činjenicu su brojni od čega izdvajamo činjenicu da policijski službenici policijskih agencija na nivou države su službenici sa najnižim ličnim primanjima u odnosu na policijske organe entitetskih i kantonalnih nivoa. Evidentna je i činjenica da se policijski službenici sa nivoa Bosne i Hercegovine radno raspoređuju na cijeloj teritoriji države što dodatno demotiviše mlade ljude da pristupe navedenim policijskim institucijama jer moraju obavljati poslove i zadatke na udaljenim lokacijama od mjesta prebivališta što iziskuje dodatne finansijske troškove, kao i niz drugih razloga koji direktno determinišu slab odziv na raspisane javne oglase za popunjavanje policijskih tijela Bosne i Hercegovine.

Veoma je važno napomenuti da usvajanje ove izmjene i dopune Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine neće dovesti do dodatnog finansijskog opterećenja po budžet Bosne i Hercegovine iz razloga što se projekcija budžeta pravi po važećoj sistematizaciji radnih mjesta u punom kapacitetu popunjenosti, tako da su finansijska sredstva već planirana i osigurana za sve policijske službenike koji se, eventualno, odluče da nastave svoj radni angažman. U okviru budžetskih sredstava predviđenih u budžetima policijskih organa BiH i dokumentima okvirnog budžeta već su predviđena sredstva za postojeće policijske službenike koji bi nastavili sa radom u policijskim organima, kao i finansijska sredstva iz kojih bi bili finansirani troškovi plata i naknada za novozaposlene policijske službenike.

Predviđeno vremensko važenje zakona je isključivo vezano za omogućavanje policijskim službenicima u policijskim organima da nastave svoj radni angažman u vremenskom periodu kada dolazi do "smjene generacija" i kada je evidentan veliki odliv policijskog kadra, a koji je vremenski ograničen važenjem predloženog zakona do 31.12.2028. godine do kada će se intenzivnim prijemom i školovanjem novih policijskih službenika riješiti predmetni problem i kada će objektivno prestati potreba za ovim zakonom.

III. PRINCIPI NA KOJIMA JE PRIJEDLOG ZAKONA ZASNOVAN

Ovaj Prijedlog zakona zasnovan je na principima zakonitosti, hitnosti, odgovornosti, pravičnosti, operativne efikasnosti, pravne sigurnosti i institucionalne održivosti.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva s obzirom da su ona već predviđena i predviđaju se u budžetu svakog organa i institucije koji ga provode.

**PREGLED ODREDBE ZAKONA O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA BOSNE I
HERCEGOVINE KOJA SE MIJENJA I DOPUNJUJE**

POGLAVLJE XIII - PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Član 119.

Osnove prestanka radnog odnosa

Policijskom službeniku prestaje radni odnos, te automatski gubi status policijskog službenika, u sljedećim slučajevima:

1. kada svojevrijemno da otkaz;
2. kada dobije ocjenu "ne zadovoljava" na kraju probnog rada;
3. kada navrši 65 godina života i zakonom propisani penzijski staž ili 40 godina penzijskoga staža;
4. kad je zbog zdravstvenog stanja trajno nesposoban da obavlja službene dužnosti, a da pri tom ne ispunjava uslove za premještanje na drugo odgovarajuće radno mjesto unutar policijskog organa;
5. kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad (član 82.);
6. gubitkom državljanstva BiH;
7. sticanjem državljanstva druge države, ako je to u suprotnosti sa zakonima BiH;
8. zbog viška radnika;
9. kada mu je za krivično djelo izrečena pravosnažna kazna zatvora od šest mjeseci ili teža kazna;
10. kada mu je izrečena disciplinska sankcija prestanka radnog odnosa;
11. istekom mandata rukovodioca, odnosno zamjenika rukovodioca policijskog organa iz člana 2., stava 1. ovog zakona, ukoliko je prije imenovanja na tu dužnost radio u policijskom organu na koji se ovaj zakon ne primjenjuje.

ZAKON O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA BOSNE I HERCEGOVINE

(Neslužbeni prečišćeni tekst¹⁾)

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Predmet Zakona

Ovim zakonom reguliraju se policijska ovlaštenja i radnopravni status (radni odnosi uključujući: dužnosti i prava, zapošljavanje, obrazovanje i usavršavanje, raspoređivanje, činove, procjenu rada i unapređivanje, naknade, radne uslove, disciplinsku odgovornost, odgovornost za štetu te prestanak radnog odnosa) policijskih službenika Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

¹Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži: Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 27/04); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/04), kojeg je svojom odlukom nametnuo Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, a koji je potvrđen Zakonom o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 58/06) - označen ~~poddebljanim slovima~~; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/06), kojeg je svojom odlukom nametnuo Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, a koji je potvrđen Zakonom o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/06) - označen *kosim slovima*; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 58/06) - označen podvučenim slovima; Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 58/06) - označen *poddebljanim kosim slovima*; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 15/08) - označen poddebljanim, podvučenim slovima; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08) - označen *kosim, podvučenim slovima*; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 35/09) - označen tačkasto podvučenim slovima i Zakon o izmjeni Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/12) - označen valovito podvučenim slovima i drugi zakon: Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 50/08) - (stupio na snagu 1.7.2008.) - označen ~~tačkastim podvučenim prekrštenim slovima~~, kojim prestaju važiti odredbe člana 84. stav 1., čl. 85., 86., 87., 88., 93. i 125. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06 i 15/08).

Neslužbeni prečišćeni tekst služi za internu upotrebu i na njega se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

Član 2.
Polijski službenici

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA), Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: GPBiH) i Direkciji za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Direkcija).

(2) Policijski službenici su oni pripadnici policijskih organa iz stava 1. ovog člana koji primjenjuju policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom i postupaju kao ovlaštene službene osobe prema zakonima o krivičnom postupku u BiH (u daljnjem tekstu: ZKP).

(3) Radna mjesta na kojima se zapošljavaju policijski službenici propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja pojedini policijski organ.

Član 3.
Osnove rada

(1) Rad policijskih službenika zasniva se na Ustavu Bosne i Hercegovine, zakonu i drugim propisima koji se primjenjuju u BiH.

(2) U obavljanju svojih dužnosti, policijski službenik djeluje na nepristrasan i zakonit način, vođen javnim interesom da služi i pomaže javnosti, promovirajući razvoj i očuvanje demokratske prakse u skladu sa zaštitom ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 4.
Nacionalna zastupljenost

Struktura policijskih službenika u policijskim organima općenito odražava nacionalnu strukturu stanovništva BiH prema popisu stanovništva iz 1991. godine.

Član 5.
Polijske oznake

(1) Policijskom službeniku službenu policijsku iskaznicu i policijsku značku izdaje rukovodilac policijskog organa (u daljnjem tekstu: rukovodilac).

(2) Policijski službenik nosi uniformu u skladu s pravilnikom policijskog organa i drugim propisima.

(3) Oblik službene policijske iskaznice i značke koja mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) te donosi propise o izgledu policijske uniforme.

Član 6.
Pravo i dužnost nošenja oružja

Policijski službenik drži i nosi oružje i municiju u skladu s pravilnikom koji donosi ministar ministarstva u okviru kojeg je ustanovljen policijski organ (u daljnjem tekstu: ministar, odnosno ministarstvo).

DIO DRUGI – POLICIJSKA OVLAŠTENJA

POGLAVLJE II - OSNOVNI PRINCIPI

Član 7.
Obaveza identifikacije

- (1) Prije nego što policijski službenik počne primjenjivati policijska ovlaštenja obavezan je identificirati se pokazivanjem službene policijske iskaznice ili policijske značke.
- (2) U iznimnim slučajevima, kada identificiranje iz stava 1. ovog člana može ugroziti sigurnost policijskog službenika ili druge osobe ili dovesti u pitanje postizanje zakonitog cilja koji opravdava primjenu policijskih ovlaštenja, policijski službenik može se identificirati na drugi način ili odgoditi identifikaciju.
- (3) Čim okolnosti iz stava 2. ovog člana prestanu, policijski službenik identificira se na način iz stava 1. ovog člana.

Član 8.
Prikladnost i proporcionalnost primjene policijskih ovlaštenja

- (1) Primjena policijskih ovlaštenja mora biti prikladna i proporcionalna potrebi radi koje se poduzima.
- (2) Policijska ovlaštenja primjenjuju se sredstvima kojima se može postići zakoniti cilj s najmanje štetnih posljedica i u najkraćem mogućem vremenu.

Član 9.
Odluke i naredbe za primjenu policijskih ovlaštenja

- (1) Policijski službenik primjenjuje policijska ovlaštenja prema vlastitoj odluci u skladu sa zakonom, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog službenika ili nadležnog organa.
- (2) Policijski službenik neće izvršiti naredbu ukoliko bi time počinio krivično djelo po krivičnom zakonodavstvu u BiH. Policijski službenik će odmah podnijeti izvještaj o neizvršavanju naredbe svom neposredno nadređenom službeniku, odnosno višem nadređenom službeniku ukoliko je naredba izdata od strane neposredno nadređenog policijskog službenika.

(3) Ukoliko naredba bude ponovljena bez obzira na izvještaj o neizvršavanju, policijski službenik će svoj izvještaj dostaviti odjelu za unutrašnju kontrolu policijskog organa u kojem je zaposlen (u daljnjem tekstu: odjel za unutrašnju kontrolu).

POGLAVLJE III - POJEDINA POLICIJSKA OVLAŠTENJA

Član 10.

Policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom

(1) Pored dužnosti i ovlaštenja propisanih ZKP-om, policijskim službenicima se, u cilju sprečavanja krivičnih djela i održanja javnog reda i mira, ovim zakonom daju sljedeća policijska ovlaštenja:

- 4². provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari;
2. obavljanje razgovora;
3. privođenje;
4. potraga za osobama i stvarima;
5. privremeno ograničavanje slobode kretanja;
6. izdavanje upozorenja i naredbi;
7. privremeno oduzimanje predmeta;
8. korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;
9. pregled osoba, stvari i prijevoznih sredstava;
10. snimanje na javnim mjestima;
11. upotreba sile;
12. obrada ličnih podataka i vođenje evidencija;
13. zaprimanje prijava.

² U osnovnom tekstu Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 27/04), na bosanskom jeziku, (štampano, pdf i web izdanje „Službenog glasnika BiH“) u članu 10. umjesto pravilne oznake tačke: "1.", stavljena je pogrešna oznaka tačke: "4.".

(2) Ovlaštenja koja su policijskim službenicima data ovim zakonom, mogu se ograničiti zakonom kojim se uspostavlja određeni organ.

Odjeljak 1. Provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari

Član 11.

Ovlaštenje provjere identiteta osoba

(1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši provjeru identiteta osobe:

1. koja predstavlja prijetnju drugoj osobi ili javnom redu ili sigurnosti koja zahtijeva policijsku akciju;
2. koja se pregledava ili protiv koje su preduzete druge mjere ili radnje propisane zakonom;
3. koja je zatečena u objektu ili drugim prostorijama, ili u vozilu koje se pregledava, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
4. koja je zatečena na području ili u objektu u kojem je sloboda kretanja privremeno ograničena, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
5. koja načinom na koji se ponaša izaziva sumnju da je počinitelj krivičnog djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili da ga namjerava počinuti, ili koja svojom fizičkom pojavom liči na osobu za kojom se traga;
6. koja je zatečena na mjestu gdje je iz sigurnosnih razloga neophodno utvrditi identitet svih osoba ili grupe osoba.

(2) Policijski službenik će osobu obavijestiti o razlozima zbog kojih je potrebna provjera njenog identiteta.

Član 12.

Načini provjere identiteta

- (1) Provjera identiteta osobe vrši se uvidom u njenu ličnu kartu ili koji drugi javni dokument koji sadrži njenu fotografiju i njen potpis.
- (2) Iznimno od stava 1. ovog člana, provjera identiteta može se izvršiti i na osnovu izjave druge osobe čiji je identitet utvrđen.
- (3) Kada je neophodno, provjera identiteta može uključivati i provjeru boravišta ili prebivališta.

Član 13.

Ovlaštenje utvrđivanja identiteta

(1) Ovlaštenje utvrđivanja identiteta primjenjuje se prema osobi koja ne posjeduje dokument iz člana 12., stava 1. ovog zakona, ili ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost tog dokumenta. Identitet se utvrđuje metodama i sredstvima kriminalističke tehnike.

(2) U cilju utvrđivanja identiteta osobe, policijski organ ovlašten je javno objaviti fotorobot, crtež, snimak ili opis te osobe.

(3) Ako ne postoji mogućnost utvrđivanja identiteta na drugi način, policijski organ ovlašten je objaviti fotografiju osobe koja nije sposobna dati svoje lične podatke ili leša nepoznate osobe.

Član 14.

Identifikacija predmeta

(1) Ovlaštenje provjere i utvrđivanja identiteta predmeta primjenjuje se kada je neophodno utvrditi karakteristike i specifične osobine tog predmeta, kao i odnos neke osobe ili događaja prema tom predmetu.

(2) Policijski organ ovlašten je javno objaviti sliku, crtež, snimak ili opis predmeta, ukoliko je to od značaja za uspješno provođenje postupka utvrđivanja identiteta tog predmeta.

Odjeljak 2. Obavljanje razgovora

Član 15.

Razgovor

(1) Kad god postoji zakonit razlog, policijski službenik može pozvati osobu da dođe u službene prostorije policijskog organa radi razgovora.

(2) Razgovori se obavljaju u vremenu između 6,00 sati i 21,00 sata, i ne mogu trajati duže od šest sati.

(3) Poziv na razgovor mora sadržavati ime i prezime osobe koja se poziva, naziv odjela policijskog organa koji upućuje poziv na razgovor, kao i mjesto, datum, vrijeme i razlog pozivanja te upozorenje da će osoba koja se poziva biti prisilno dovedena ukoliko se na odgovarajući način ne odazove pozivu.

(4) U iznimnim slučajevima, policijski službenik ovlašten je osobu pozvati usmeno ili odgovarajućim telekomunikacijskim sredstvom, pri čemu joj je dužan saopćiti razlog

pozivanja, kao i upozoriti je na mogućnost da bude prisilno dovedena. Uz saglasnost te osobe, policijski službenik može je prevesti do službenih prostorija.

(5) Obavljena dostava poziva potvrđuje se dostavnicom.

Odjeljak 3. Privođenje

Član 16.

Privođenje bez naloga

(1) Bez pisanog naloga nadležnog organa policijski službenik može u službene prostorije policijskog organa privesti osobu:

1. čiji je identitet potrebno utvrditi, kad nema drugog načina;
2. za kojom je zvanično pokrenuta potraga;
3. koja se ne odazove pozivu za razgovor iz člana 15. ovog zakona.

(2) Privođenje iz stava 1. ovog člana može trajati koliko je neophodno za izvršenje policijske radnje, a najduže šest sati.

Odjeljak 4. Potraga za osobama i stvarima

Član 17.

Potruga i oglašavanje

(1) Policijski službenici ovlašteni su da provode mjere potrage za osobama i stvarima.

(2) Potraga se pokreće za osobom koja je proglašena nestalom ili koja se traži u skladu sa zakonom.

(3) Policijski organ zvanično preduzima oglašavanje:

1. kako bi se utvrdilo boravište ili prebivalište osobe, u skladu sa zakonom;

³ U osnovnom tekstu Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 27/04), na bosanskom jeziku, (štampano i pdf izdanje) u članu 16. stav (1) umjesto pravilne oznake tač.: "1.", "2.", "3." stavljena je pogrešna oznaka tač.: "1.", "5.", "6.".

2. kako bi se utvrdio identitet osobe koja nije u stanju dati svoje lične podatke, ili identitet leša osobe čiji se lični podaci ne mogu utvrditi;

3. kako bi se pronašao određeni predmet.

Odjeljak 5. Privremeno ograničenje slobode kretanja

Član 18.

Uslovi za ograničenje kretanja

(1) Policijski službenik može privremeno ograničiti kretanje osobe na određenom području ili u određenom objektu kada je to prijeko potrebno kako bi se spriječilo počinjenje krivičnih djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili kako bi se spriječilo ugožavanje javnog reda i sigurnosti.

(2) Privremeno ograničenje slobode kretanja ne može se nastaviti nakon postizanja cilja zbog kojeg je bilo primijenjeno, a ni u kom slučaju ne može trajati duže od šest sati bez službenog odobrenja.

Član 19.

Način potrage i ograničenja kretanja

Mjere potrage iz člana 17. ovog zakona i privremeno ograničenje slobode kretanja iz člana 18. ovog zakona provode se kriminalističko-taktičkim radnjama (potraga, pregled određenih zgrada i prostorija, zasjeda, racija, djelimična i potpuna blokada saobraćaja i drugih površina).

Odjeljak 6. Izdavanje upozorenja i naredbi

Član 20.

Davanje upozorenja

Policijski službenik upozorit će osobu koja svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili sigurnost drugih osoba ili imovine, prekršiti zakon i red, odnosno u slučaju da postoji osnovana sumnja da bi ta osoba mogla počinuti ili izazvati drugu osobu da počinu krivično djelo.

Član 21.

Uslovi za izdavanje naredbi

(1) Naredbe se izdaju radi:

1. otklanjanja opasnosti po život i ličnu sigurnost građana;

2. otklanjanja opasnosti po imovinu;
3. sprečavanja počinjenja krivičnog djela, hvatanja počinioca krivičnog djela te pronalaženja i osiguravanja tragova krivičnih djela koji mogu poslužiti kao dokaz;
4. održavanja reda i zakona, odnosno ponovnog uspostavljanja reda i zakona;
5. onemogućavanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno.

(2) Naredbe izdaje rukovodilac ili policijski službenik kojeg rukovodilac ovlasti. Policijski službenik može samostalno izdavati naredbe samo u hitnim slučajevima.

(3) Upozorenja i naredbe izdaju se usmenim ili pismenim putem, ili na drugi odgovarajući način (optičkim ili zvučnim signalima, rukom, itd.).

Odjeljak 7. Privremeno oduzimanje predmeta

Član 22.

Uslovi za privremeno oduzimanje predmeta

(1) Policijski službenik privremeno oduzima predmet:

1. kada je to neophodno radi zaštite javne sigurnosti;
2. koji je u posjedu osobe koja je lišena slobode i koja taj predmet može upotrijebiti za samopovređivanje, napad na drugu osobu ili bijeg.

(2) Policijski službenik obavezan je izdati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta. Potvrda mora sadržavati karakteristike oduzetog predmeta koje ga razlikuju od ostalih predmeta, podatke o osobi od koje je predmet oduzet, te ime i prezime, podatke s policijske značke i potpis policijskog službenika koji je izvršio oduzimanje.

Član 23.

Postupanje s oduzetim predmetima

(1) Kada, s obzirom na karakteristike predmeta, čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorijama policijskog organa nije moguće, ili je povezano sa znatnim poteškoćama, privremeno oduzeti predmeti mogu se pohraniti ili osigurati na odgovarajući način sve dok nadležni organ ne donese odgovarajuću odluku.

(2) Kada razlozi za privremeno oduzimanje predmeta prestanu da postoje, privremeno oduzeti predmet bit će vraćen osobi od koje je bio oduzet, ukoliko nije drugačije određeno zakonom ili odlukom nadležnog organa.

Odjeljak 8. Korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava

Član 24.

Ovlaštenje korištenja vozila i sredstava komunikacije

- (1) U cilju potjere ili hapšenja počinioca krivičnog djela, policijski službenik može koristiti odgovarajuće tuđe vozilo i komunikacijsko sredstvo, o čemu izdaje potvrdu. Policijski službenik može koristiti to vozilo ili komunikacijsko sredstvo isključivo u vremenu potrebnom da se potjera ili hapšenje okonča.
- (2) Vlasnik ili korisnik vozila ili komunikacijskog sredstva iz stava 1. ovog člana ima pravo na naknadu stvarne štete pričinjene upotrebom njegove imovine.
- (3) Štetu iz stava 2. ovog člana naknađuje policijski organ, u skladu sa zakonom i pravilnikom.
- (4) U toku obavljanja službenih zadataka policijski službenik ima pravo na besplatni javni prijevoz i osiguranje putnika u javnom prijevozu.

Odjeljak 9. Pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava

Član 25.

Uslovi za pregled

- (1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši pregled osobe, predmeta koji osoba nosi sa sobom i prometnog sredstva, kada je to neophodno radi pronalaženja predmeta koji nisu dozvoljeni u prostoru ili objektu ili koji bi mogli biti iskorišteni za napad na drugu osobu ili za samopovređivanje.
- (2) Pregled osobe u svrhu iz stava 1. ovog člana obuhvaća uvid u sadržaj njene odjeće i obuće.
- (3) Pregled prometnog sredstva u svrhu iz stava 1. ovog člana obuhvata pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora, prometnog sredstva i predmeta koji se njime prevoze.
- (4) Pregled predmeta koje osoba nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod osobe ili u njenoj neposrednoj blizini, ili predmeta osobe po čijem se nalogu i u čijoj se pratnji prevoze.
- (5) Pregled osobe obavlja osoba istog spola, izuzev u slučajevima kada je neophodan hitan pregled osobe kako bi joj se oduzelo oružje ili drugi predmeti kojima se može izvesti napad na drugu osobu ili samopovređivanje.
- (6) Prilikom pregleda policijski službenik može koristiti tehnička pomagala i službene pse.

Odjeljak 10. Snimanje na javnim mjestima

Član 26.

Audio i video snimanje na javnim mjestima

(1) U cilju sprečavanja krivičnih djela ili radi održavanja reda i sigurnosti, policijska agencija može vršiti audio i video snimanje osobe ili grupe osoba, okruženja i svake druge okolnosti ili predmeta.

(2) Uređaji za audio i video snimanje na javnim mjestima postavljaju se tako da su javnosti lako uočljivi.

Odjeljak 11. Upotreba sile

Član 27.

Uslovi upotrebe sile

(1) Policijski službenik može upotrijebiti silu samo kada je to prijeko potrebno i isključivo u mjeri potrebnoj radi ostvarenja zakonitog cilja.

(2) Ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom, sredstva prisile, kao što su fizička sila uključujući borilačke vještine, palicu, sredstva za vezivanje, uređaj za prisilno zaustavljanje osoba i vozila, hemijska sredstva, vatreno oružje, vodene topove, specijalna vozila, **službeni psi**, specijalne vrste oružja i eksplozivne naprave, mogu se upotrijebiti kada je to potrebno za zaštitu ljudskih života, odbijanje napada, savladavanje otpora te sprečavanje bijega.

(3) Prije upotrebe bilo kojeg sredstva prisile, policijski službenik dat će upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti sigurnost policijskog službenika ili druge osobe ili bi bilo očigledno neprimjereno ili besmisleno u datim okolnostima događaja.

(4) Detaljnije propise o upotrebi sile donosi ministar na prijedlog rukovodioca.

Član 28.

Izuzeci od upotrebe određenih sredstava prisile

(1) Fizička sila i palica ne koriste se prema djeci, starijim osobama, onespособljenim osobama uključujući osobe koje su ozbiljno bolesne, kao ni prema ženama koje su očigledno trudne, osim ako te osobe izravno ugrožavaju život policijskog službenika ili drugih osoba.

(2) Vatreno i specijalno oružje ne može se koristiti samo iz razloga da bi se spriječio bijeg osobe, osim ukoliko je to jedini način odbrane od direktnog napada ili opasnosti, ili se radi o bijegu uhapšene osobe ili osuđene osobe koja bježi iz ustanove za izvršavanje sankcija.

(3) Eksplozivne naprave ne mogu se koristiti u cilju sprječavanja bijega osobe.

Član 29.

Upotreba vatrenog oružja

(1) Primjenjujući član 8. ovog zakona, policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako su već upotrijebljena sredstva prisile bila neefikasna, ili ako upotreba drugih sredstava prisile ne garantira uspjeh.

(2) Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako nema drugog načina da:

1. zaštititi sebe ili druge od direktno prijeteće smrtno opasnosti ili ozbiljne ozljede;

2. spriječiti počinjenje krivičnog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu, uhapsi osobu koja predstavlja takvu opasnost i opire se policijskim organima.

(3) Policijski službenik dat će dovoljno vremena da se postupi po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik nanošenja teških ili smrtonosnih povreda drugim osobama, a okolnosti nalažu potrebu za trenutnom akcijom.

(4) U svakom slučaju, upozorenje iz stava 3. ovog člana neće se uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.

(5) Policijski službenik neće ispaljivati hice upozorenja.

Član 30.

Isključenje upotrebe vatrenog oružja

(1) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena ako bi ugrozila živote drugih ljudi, osim ako je to jedini način odbrane od direktnog napada ili opasnosti.

(2) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena prema maloljetniku, osim ako je to jedini način odbrane od napada ili opasnosti.

Član 31.

Upotreba vatrenog oružja prema vozilima i plovilima

(1) Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje protiv vozila u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda policijskim službenicima ili drugim osobama, ili ako je to neophodno radi sprječavanja ozbiljnih ili smrtonosnih povreda nanesenih pucanjem iz oružja na policijske službenike ili na druge osobe.

(2) U toku izvršavanja policijskih zadataka na morskim ili kopnenim plovnim putevima, policijski službenik ima pravo upotrijebiti vatreno oružje ako se plovilo za kojim se vrši

potjera ne zaustavi nakon što mu je upućen vidljiv ili čujan signal da se zaustavi, i to s razdaljine s koje je neupitno moguće primiti i razumjeti takav signal.

Član 32.

Izveštaji o upotrebi sile

- (1) Policijski službenik koji je u toku vršenja dužnosti upotrijebio silu mora sastaviti i potpisati izvještaj o upotrebi sile prije kraja smjene u toku koje je došlo do upotrebe sile, a primjerak tog izvještaja poslati odjelu za unutrašnju kontrolu u roku od 24 sata od završetka te smjene.
- (2) Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti podnijeti izvještaj o upotrebi sile, izvještaj podnosi njegov nadređeni starješina u roku iz stava 1. ovog člana.
- (3) U roku od tri dana od prijema izvještaja iz stava 1. ovog člana, nadređeni starješina dostavlja svoje mišljenje o opravdanosti upotrebe sile rukovodiocu i odjelu za unutrašnju kontrolu.
- (4) O zakonitosti i regularnosti upotrebe sile od strane policijskog službenika odlučuje odjel za unutrašnju kontrolu u roku od osam dana od dana prijema izvještaja.
- (5) Ako odjel za unutrašnju kontrolu utvrdi da je policijski službenik upotrijebio silu na nezakonit ili neregularan način, rukovodilac je dužan odmah preduzeti odgovarajuće mjere kako bi utvrdio odgovornost policijskog službenika.
- (6) Policijski službenik oslobađa se odgovornosti ako je silu upotrijebio u granicama svojih ovlaštenja.

Odjeljak 12. Obrada ličnih podataka i vođenje evidencija

Član 33.

Obrada ličnih podataka

(1) Policijski službenik, u skladu s nadležnostima i ovlaštenjima koja su određena ovim Zakonom, kao i u skladu s posebnim propisima, obrađuje informacije uključujući i lične podatke.

(2) Prilikom obrade ličnih podataka policijski službenik postupa u skladu s odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06), osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Član 33a.

Obrada ličnih podataka u policijske svrhe

(1) Obrada ličnih podataka u policijske svrhe podrazumijeva obradu ličnih podataka koju vrši policijski organ radi sprečavanja i suzbijanja kriminala i održavanja javnog reda.

(2) Prilikom obrade ličnih podataka u policijske svrhe, policijski organ:

a) dužan je voditi evidenciju o svim zbirkama ličnih podataka i prijaviti ih Agenciji za zaštitu ličnih podataka u skladu s čl. 13., 14., i 15. Zakona o zaštiti ličnih podataka;

b) dužan je odvojeno voditi ove podatke od drugih informacija;

c) ovlašten je, ako je to neophodno u policijske svrhe, kombinirati lične podatke obrađivane za druge svrhe;

d) dužan je ograničiti sakupljanje ličnih podataka koji se odnose na rasno porijeklo nosioca podataka, njegovo vjersko uvjerenje, seksualno opredjeljenje, političko mišljenje ili pripadnost određenim pokretima ili organizacijama koje nisu zakonom zabranjene. Sakupljanje ovih ličnih podataka može biti provedeno samo ako je to neophodno za potrebe određene istrage;

e) dužan je lične podatke označavati s gledišta stepena njihove tačnosti i pouzdanosti, a prije svega razlikovati lične podatke zasnovane na činjenicama od podataka zasnovanih na ličnim mišljenjima i procjenama;

f) dužan je stalno i najmanje jednom u tri godine provjeravati da li su lični podaci neophodni za određene svrhe i nepotrebne podatke izbrisati;

g) provjera iz tačke f) stava (2) ovog člana ne provodi se u slučaju obrade ličnih podataka u svrhu osnovne identifikacije izvršioca kažnjivih djela (evidencija otisaka prstiju, DNK i dr.) kada se brisanje podataka provodi po isteku pet godina od dana smrti izvršioca;

h) provjera i brisanje ne provodi se u slučaju da je lični podatak stavljen u dokumentaciju koja nije automatizirano vođena i kada se postupa po pravilima arhivske službe;

i) ne može vršiti obradu ličnih podataka posredstvom obrađivača.

(3) Za potrebe ispunjavanja obaveze iz stava (2) ovog člana, organi koji učestvuju u krivičnom postupku dužni su blagovremeno pružiti informacije o pravosnažnim odlukama i zastarjelosti krivičnog djela.

Član 33b.

Korištenje ličnih podataka

(1) Lični podaci obrađeni u skladu s odredbom člana 33a. ovog Zakona koriste se ako je to:

a) neophodno za ispunjavanje zadataka policijskog organa;

b) neophodno za ispunjavanje obaveza iz međunarodnog ugovora koji je zaključila BiH i za ispunjavanje obaveza u okviru međunarodne organizacije Interpol;

c) zakonom određeno;

d) u interesu nosioca podataka ako je on dao saglasnost i ako je tu saglasnost moguće predvidjeti;

e) neophodno da se izbjegne ozbiljna i neposredna opasnost.

(2) Lični podaci dostavljaju se na osnovu zahtjeva u kojem je potrebno navesti podatke o podnosiocu zahtjeva, razlogu i svrsi za koju lični podaci treba da budu predati.

(3) Podaci se mogu dostaviti i bez zahtjeva ako dostavljanje proizilazi iz zakona, međunarodnog ugovora ili se radi o dostavljanju za potrebe međunarodne organizacije Interpol, kao i u slučaju iz stava (1) tačka e) ovog člana.

(4) Ako je moguće, policijski organ će, prilikom svakog dostavljanja ličnih podataka, dostaviti i informacije o pravosnažnim odlukama organa, u vezi s krivičnim postupkom.

(5) Neistiniti i netačni lični podaci ne mogu biti dostavljeni, a neprovjereni lični podaci moraju biti označeni prilikom predaje i mora biti navedena mjera njihove pouzdanosti.

(6) Korisnik podataka nije ovlašten za obrađivanje ličnih podataka u drugu svrhu osim one u koju su podaci bili dostavljeni.

(7) Izuzetno od stava (6) ovog člana, korisnik podataka može obrađivati lične podatke i u druge svrhe ako je ispunjen jedan od uslova iz stava (1) ovog člana.

Član 33c.

Prava nosioca podataka

(1) Policijski organ neće dostaviti informaciju nosiocu podataka, shodno odredbi Poglavlja III. Zakona o zaštiti ličnih podataka, ako bi moglo doći do:

- a) ugrožavanja ispunjenja zadataka policijskog organa u kontekstu krivičnog postupka ili
b) ugrožavanja ovlaštenih interesa trećeg lica.

(2) U slučaju neispunjavanja uslova iz stava (1) ovog člana ili u slučaju brisanja ličnih podataka, policijski organ donosi odluku koju pismeno obrazlaže.

(3) Ako policijski organ ne obrađuje lične podatke koji se odnose na podnosioca zahtjeva ili ako bi s obrazloženjem odluke o odbijanju zahtjeva moglo doći do ugrožavanja ispunjenja zadataka policijskog organa, podnosilac zahtjeva obavijestit će se o tome da policijski organ ne obrađuje lične podatke podnosioca zahtjeva.

(4) Ako je policijski organ dobio lične podatke bez saznanja nosioca podataka, a koje će dalje obrađivati, potrebno je da o tome informira nosioca podataka i u slučaju ako to ne može ugroziti ispunjenje policijskog zadatka ili interese trećih lica.

Član 33 d.

Obrada ličnih podataka umrlih

- (1) Pod ličnim podacima smatraju se i podaci koji se odnose na umrla lica.
(2) Prava nosilaca podataka umrlih lica izvršavaju se posredstvom pravnog nasljednika.

Član 33e.

Objava ličnih podataka

- (1) Policijski organ ovlašten je da objavi lične podatke u potrebnom obimu, ako je to neophodno za potrebe osiguranja identiteta lica i potrage za traženim licima i stvarima.
(2) Obrada ličnih podataka, prema odredbama ovog Zakona, ne podliježe obavezama propisanim Zakonom o slobodi pristupa informacijama ("Službeni glasnik BiH", br. 28/00 i 45/06).

Član 34.

Evidencije

- (1) Policijski organ vodi evidencije o sljedećem:
1. o osobama koje su lišene slobode bilo po kojem osnovu (hapšenje, pritvaranje, itd.);
 2. o osobama za koje postoji osnovana sumnja da su počinile krivična djela;

3. o počinjenim krivičnim djelima, kao i osobama oštećenim krivičnim djelima;
4. o krivičnim djelima počinjenim od strane nepoznatih počinitelja;
5. o podnesenim krivičnim i prekršajnim prijavama;
6. o osobama i predmetima za kojima se traga;
7. o provjeri identiteta;
8. o osobama kojima je utvrđivan identitet;
9. o operativnim izvještajima, operativnim izvorima informacija i zaštićenim osobama;
10. o događajima;
11. o upotrebi sile;
12. o pritužbama građana.

(2) Uz evidencije iz stava 1. ovog člana, policijski organ može radi efikasnog obavljanja poslova voditi druge evidencije koje ne sadrže lične podatke u skladu s članom 33. ovog zakona.

Odjeljak 13. Zaprimanje prijava

Član 35.

Dužnost zaprimanja prijava

Policijski službenik ovlašten je i obavezan zaprimiti i evidentirati prijave o počinjenim krivičnim djelima.

DIO TREĆI - RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

POGLAVLJE IV - DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1. Dužnosti

Član 36.

Opće dužnosti policijskih službenika

(1) Policijski službenik će se pri vršenju svojih dužnosti rukovoditi općim interesom te naročito služiti i pomagati javnosti.

(2) Policijski službenik će biti nepristrasan te izbjegavati aktivnosti ili propuste koji su nespojivi s dužnostima ili koji krše dužnosti regulirane ovim zakonom.

(3) Policijski službenik će se uvijek uzdržavati od javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, a od javnog ispoljavanja vjerskih uvjerenja dok je na dužnosti.

(4) Policijski službenik neće tražiti niti prihvaćati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, uslugu ili kakvu drugu naknadu, osim onih dozvoljenih ovim zakonom.

(5) Policijski službenik neće zauzimati nekretnine koje su u vlasništvu izbjeglice ili raseljene osobe, niti će zauzimati stan za koji je izbjeglica ili raseljena osoba pravno zasnovano zatražila povrat stanarskog prava, niti će zauzimati stan pod upravom organa zaduženog za stambena pitanja, a koji bi trebalo da se koristi u svrhu alternativnog smještaja.

(6) Policijski službenik će i tokom i van radnog vremena djelovati na način koji odgovara interesu i ugledu policijskog organa.

(7) Policijski službenik će se pridržavati i svih drugih dužnosti propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 37.

Obaveza čuvanja tajne

(1) Policijski službenik će čuvati kao tajne sve materijale povjerljive prirode do kojih dođe, osim kada obavljanje dužnosti ili zakonske odredbe zahtijevaju drugačije.

(2) Rukovodilac donosi propise o rukovanju povjerljivim informacijama i službenim tajnama koje se koriste unutar policijskog organa, a koje nisu vojna ili državna tajna. Tim propisom utvrđuju se kriteriji za određivanje što se smatra povjerljivom informacijom.

(3) Ministar može, iz valjanog razloga ili po zahtjevu ovlaštenog organa, osloboditi sadašnjeg ili bivšeg policijskog službenika obaveze čuvanja službene tajne.

(4) Obaveza čuvanja službene tajne iz stava 1. i 3. ovog člana nastavlja se i nakon prekida radnog odnosa policijskog službenika.

Član 38.

Nespojivost

(1) Policijski službenik ne može zauzimati položaj, obavljati funkciju ili aktivnost koji su nespojivi s njegovim službenim dužnostima, a posebno:

a) ne može biti nosilac bilo kakve javne funkcije;

b) ne može obavljati nikakvu dodatnu aktivnost uz naknadu, osim uz odobrenje rukovodioca;
c) ne može biti član političke stranke niti slijediti uputstva političkih stranaka niti u policijskoj uniformi prisustvovati skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima, osim ukoliko je na dužnosti;

d) ne može davati javne izjave niti na drugi način komentirati rad policijskog organa bez odobrenja rukovodioca.

(2) Policijski službenik će dati ostavku kada se prijavi kao kandidat za izbornu javnu funkciju ili od trenutka kad je imenovan na položaj unutar bilo kojeg tijela vlasti u BiH.

(3) Po postavljenju za policijskog službenika, policijski službenik, u skladu s ovim zakonom, daje sve informacije o funkcijama i aktivnostima koje obavlja on ili članovi njegove uže porodice, kao i podatke o imovini kojom on ili članovi njegove uže porodice raspolažu. Članovi uže porodice su, u smislu ovog zakona, bračni ili vanbračni partner policijskog službenika, njegovi srodnici po krvi u ravnoj liniji, usvojitelj i usvojenik, staratelj i štitećenik te djeteta bračnog partnera (pastorak).

(4) Svi podaci iz ovog člana pohranjuju se u kadrovskoj evidenciji policijskog organa u skladu s propisima BiH o zaštiti ličnih podataka.

Odjeljak 2. Prava

Član 39.

Prava policijskih službenika

Policijski službenik ima pravo:

a) na stalno radno mjesto do trenutka dok se ne steknu uslovi za penzionisanje, ako nije drugačije regulirano ovim zakonom;

b) na odmor kako je određeno ovim zakonom;

c) da bude nagrađen za dužnosti i obavljanje poslova kako je određeno ovim zakonom i odgovarajućim propisima;

d) na plaću i nadoknade u skladu s zakonom i odgovarajućim propisima;

e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način;

f) da osniva i učlanjuje se u sindikat ili profesionalno udruženje u skladu sa zakonom;

g) na fer i pravično postupanje bez obzira na spol, rasu, nacionalno ili društveno porijeklo, religiju, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo mišljenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;

h) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštivanje ljudskog dostojanstva te da se nepotrebno ne dovodi u fizičku opasnost.

Odjeljak 3. Zaštita policijskih službenika

Član 40.

Zabranjena, odnosno neopravdana osnova za otpuštanje ili za umanjenje prava

(1) Policijski organ ne može otpustiti policijskog službenika na osnovu njegove privremene nesposobnosti za rad ili povrede koja se desila na dužnosti. Povreda koja nastane na putu ka poslu ili sa posla smatra se povredom na radnom mjestu.

(2) Na ostvarivanje prava policijskog službenika neće uticati privremena nesposobnost za rad ili povreda koja se desila na dužnosti.

Član 41.

Pravo na pravnu pomoć

(1) Ako se protiv službenika pokrene krivični postupak zbog upotrebe sile ili drugih radnji u toku obavljanja zadataka policijskog organa, Ministarstvo sigurnosti BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo) osigurat će službeniku pravnu pomoć, izuzev ako je službenik djelovao izvan okvira svojih ovlaštenja ili ako ih je zloupotrijebio.

(2) Pod uslovima iz stava 1. ovoga člana, Ministarstvo će osigurati službeniku pravnu pomoć i nakon prestanka radnog odnosa, izuzev u slučaju da ima pravo na istu pravnu pomoć po nekom drugom osnovu.

(3) Ministarstvo će pravnu pomoć osigurati i građaninu koji je pomogao policijskom službeniku, ako je protiv građanina pokrenut krivični postupak zbog aktivnosti koja je vezana za pruženu pomoć.

POGLAVLJE V - UPRAŽNJENA RADNA MJESTA I ZAPOSŁJAVANJE

Odjeljak 1. Upražnjena radna mjesta

Član 42.

Nivoi pristupanja policijskim snagama

(1) Policijski službenik pristupa policijskom organu:

1. u činu policajca, kao prvi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje IV. stepenom školske spreme;

2. u činu mlađeg inspektora, kao drugi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje VI. stepenom školske spreme.

(2) Zapošljavanje policijskih službenika u početne činove iz stava 1. ovog člana obavlja se putem javnog konkursa.

Član 43.

Utvrđivanje upražnjenih radnih mjesta za policijske službenike

(1) Rukovodilac utvrđuje radna mjesta za zapošljavanje policajaca i mlađih inspektora.

(2) Upražnjena radna mjesta utvrđuju se u cilju periodičnog zapošljavanja novih policijskih službenika, kako bi se održao propisan maksimum radnih mjesta i održavala operativnost policijskog organa.

Član 44.

Upražnjena radna mjesta za čin mlađeg inspektora

Način popunjavanja upražnjenih radnih mjesta za čin mlađeg inspektora propisat će ministar, na prijedlog rukovodioca, čime će biti regulirano koliko će radnih mjesta biti popunjeno činom mlađeg inspektora zapošljavanjem novih policijskih službenika i koliko će radnih mjesta biti popunjeno unapređenjem policijskih službenika s nižim činom.

Član 45.

Opće osnove za zapošljavanje

(1) Policijski organ zapošljava najbolje prijavljene kandidate te osigurava da se kandidati koji ne ispunjavaju uslove isključe iz procesa.

(2) Zapošljavanje policijskih službenika zasniva se na:

- raspoloživosti radnih mjesta;
- medijskom oglašavanju kampanje zapošljavanja;
- javnom konkursu;
- prethodnom utvrđivanju uslova;
- transparentnom procesu odabira.

Odjeljak 2. Uslovi

Član 46.

Opći uslovi za kandidate

Da bi bila zaposlena kao policijski službenik, osoba mora ispunjavati sljedeće opće uslove:

- a) državljanstvo BiH;
- b) životna dob između osamnaest i trideset i pet godina života;
- c) najmanje IV. stepen školske spremne za čin policajca, a najmanje VI. stepen školske spremne za čin mlađeg inspektora;
- d) ljekarsko uvjerenje, ne starije od tri mjeseca, kao dokaz o fizičkoj i **psihičkoj** sposobnosti za rad;
- e) da nije otpuštena iz institucije državne uprave ili iz vojne službe u BiH kao rezultat disciplinske sankcije;
- f) da protiv nje nije pokrenut krivični postupak i da nije izrečena pravosnažna kazna zatvora za krivično djelo, osim za krivična djela protiv sigurnosti saobraćaja, u skladu s krivičnim zakonodavstvom;
- g) da se nije odbila pojaviti pred Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju kao osoba optužena od tog tribunala;
- h) da joj nije odbijena certifikacija ili da joj privremeno ovlaštenje nije oduzeto od IPTF-a.

Član 47.

Posebni uslovi

Pored općih uslova, rukovodilac može odrediti dodatne posebne uslove koje smatra neophodnim zbog prirode posla a u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji policijskog organa.

Odjeljak 3. Zapošljavanje

Član 48.

Komisija za izbor

(1) Rukovodilac imenuje komisiju za izbor za svaki pojedini proces izbora kandidata, kako bi se osigurala pravičnost, transparentnost i kvalitet procesa zapošljavanja.

(2) Komisija za izbor kandidata sastavljena je od pet članova, i to:

a) tri policijska službenika najmanje s činom višeg inspektora i

b) dva državna službenika zaposlena u ministarstvu, koji imaju najmanje poziciju stručnog savjetnika u ministarstvu, a koje je postavio ministar.

(3) Komisijom za izbor kandidata predsjedava član s najvišim policijskim činom.

(4) Komisija za izbor kandidata radi po pravilima, kriterijima i metodama propisanim poslovníkom o radu komisije za izbor kandidata, koji donosi rukovodilac.

Član 49.

Oglašavanje

- (1) Oglašavanje slobodnih radnih mjesta provodi Komisija za izbor policijskog organa.
- (2) Oglas se objavljuje najmanje mjesec dana prije isteka prijavnog roka, u najmanje tri dnevne novine koje se distribuiraju širom BiH.
- (3) Oglas za popunu upražnjenih radnih mjesta sadržava:
 - a) tačan broj slobodnih radnih mjesta za svaki od dva nivoa pristupanja;
 - b) opće i posebne uslove za zapošljavanje;
 - c) dokumentaciju koju kandidati moraju podnijeti, rok i mjesto prijavljivanja;
 - d) vrste testova koje kandidati polažu;
 - e) trajanje obuke;
 - f) trajanje probnog rada;
 - g) drugi uslovi, ako je to potrebno.
- (4) Testiranje se obavlja najmanje 30 dana poslije isteka roka za prijavljivanje.
- (5) Rezultati testova objavljuju se na oglasnoj ploči policijskog organa 30 dana nakon testiranja.

Član 50.

Testiranje

Način i raspored testiranja određuje se odlukom rukovodioca. Ta odluka sadržava i sistem bodovanja za svaki test.

Član 51.

Pravila postupka izbora

(1) Samo kandidati koji ispunjavaju opće i posebne uslove i koji su podnijeli svu traženu dokumentaciju imaju pravo pristupa testiranju.

(2) Kandidati koji ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana testiraju se po navedenom redosljedju:

- a) test općeg znanja, uključujući pismeni rad;
- b) test fizičke sposobnosti;
- c) ljeakarski pregled;
- d) psihološki pregled, uključujući test i intervju;
- e) drugi test koji policijski organ smatra potrebnim ili opravdanim.

(3) Kandidat koji ne prođe jedan od testova iz stava 2. ovog člana isključuje se iz daljnjeg procesa odabira.

(4) Komisija za izbor:

- a) utvrđuje sadržaj testova iz stava 2. ovog člana uz odobrenje rukovodioca;
- b) utvrđuje konačan rezultat za svakog kandidata na osnovu ukupnog zbira rezultata svakog od testova;
- c) odlukom izdaje listu kandidata koji su pristupili testiranju;
- d) nominira kandidate koji imaju najveći broj bodova sa liste iz tačke c. ovog stava, radi upošljavanja u skladu s oglašenim brojem slobodnih radnih mjesta.

Član 52.

Obavještenje

(1) Policijski organ objavljuje na svojoj oglasnoj ploči bodovnu listu svih kandidata koji su pristupili testovima, najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja odluke iz člana 51., stava 4., tačke d. ovog zakona. Na bodovnoj listi navode se i kandidati koji su uspješno završili testiranje i kandidati koji su nominirani za zapošljavanje.

(2) Kandidat koji je pristupio testiranju iz člana 51., stava 2. ovog zakona ima nemotan pristup rezultatima svojih testova.

Član 53.

Žalba na odluku Komisije za izbor

- (1) U roku od osam dana od dana objavljivanja liste iz člana 52., stava 1. ovog zakona, svaki kandidat može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika.
- (2) Kada je žalba iz stava 1. ovog člana podnesena, proces odabira se obustavlja.
- (3) Tek kada Odbor za žalbe policijskih službenika odluči o svim podnesenim žalbama, rukovodilac će odobriti konačnu listu svih kandidata nominiranih za zapošljavanje.
- (4) Komisija za izbor objavljuje na oglasnoj ploči policijskog organa konačnu listu svih kandidata nominiranih za zapošljavanje.

Član 54.

Ugovor o radu

Na osnovu konačne liste iz člana 53., stava 3. ovog zakona, rukovodilac potpisuje ugovore o radu.

Oblik i sadržaj ugovora o radu podzakonskim aktom propisuje ministar.

POGLAVLJE VI - POLICIJSKO ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA

Odjeljak 1. Osnovna obuka

Član 55.

Osnovna obuka za kadete

- (1) Odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.
- (2) Ministar sigurnosti (u daljnjem tekstu: ministar) usvaja nastavne planove i programe obuke, na prijedlog Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, uz prethodnu saglasnost policijskih tijela.
- (3) Ministar usvaja pravilnik kojim se regulira trajanje osnovne obuke i obaveze kadeta u toku obuke, na prijedlog policijskog tijela, uz prethodnu saglasnost Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.
- (4) Kadeti koji se obrazuju za čin mladeg inspektora imaju različiti nastavni plan i program od programa za kadete koji se obrazuju za čin policajca.

Član 56.

Isključivanje kadeta i dobrovoljno napuštanje obuke

Kadet koji je u skladu s ovim zakonom upisan na osnovnu obuku, a koji dobrovoljno napusti obuku ili je izbačen s obuke svojom krivicom, nadoknadit će policijskom organu troškove obuke.

Odjeljak 2. Stručno usavršavanje

Član 57.

Stručno usavršavanje

- (1) Policijski službenici dužni su se stalno stručno osposobljavati i usavršavati.
- (2) Sadržaj i oblik stručnog usavršavanja utvrđuje podzakonskim aktom ministar, na prijedlog Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, uz prethodnu saglasnost policijskih tijela.
- (3) Policijski službenici učestvuju u stručnoj obuci (kursevima, seminarima i sl.).

POGLAVLJE VII - ZAPOŠLJAVANJE I RASPOREĐIVANJE

Odjeljak 1. Zapošljavanje kadeta

Član 58.

Zapošljavanje

- (1) Po uspješnom završetku osnovne obuke, rukovodilac zapošljava kadeta na radno mjesto policajca ili mlađeg inspektora, što se objavljuje na oglasnoj ploči policijskog organa. Zaposleni kadet stupa na dužnost polažući zakletvu.
- (2) Istovjetan tekst i način polaganja zakletve propisuje Vijeće ministara.

Odjeljak 2. Imenovanje i razrješenje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa

Član 59.

Uslovi za imenovanje

- (1) Kandidati za mjesta rukovodioca i njegovog zamjenika moraju imati visoku školsku spremu, čin glavnog inspektora ili viši čin i najmanje tri godine rada u tom činu.

(2) Pored uslova iz ovog zakona, kandidati za mjesta rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa moraju ispunjavati i druge uslove utvrđene zakonom.

Član 60.

Procedura izbora i imenovanja.

(1) Direktor i zamjenik direktora policijskog tijela imenuju se u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine i zakonom kojim se uspostavlja policijsko tijelo.

Član 61.

Trajanje mandata

Mandat rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa je četiri godine, a može se obnoviti samo za drugi uzastopni mandat.

Član 62.

Uslovi za razrješenje

Rukovodilac policijskog tijela i njegov zamjenik mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:

- a) na lični zahtjev;
- b) ako mu je konačnom odlukom izrečena disciplinska mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti;
- c) ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
- d) ako se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
- e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen da obavlja dužnost.

Odjeljak 3. Probni rad

Član 63.

Probni rad

(1) Po stupanju na dužnost, kadet koji je raspoređen na radno mjesto policijskog službenika u činu policajca ili mlađeg inspektora je na probnom radu. Probni rad obuhvata uvođenje u posao i radni period, te ukupno traje 12 mjeseci.

(2) Neposredno nadređeni policijskom službeniku iz stava (1) ovog člana bit će određen kao starješina i bit će odgovoran za ocjenjivanje rada po isteku probnog rada. Probni rad uključuje obavljanje redovnih policijskih dužnosti i odgovornosti.

(3) U slučaju da ocjena rada policijskog službenika iz stava (1) ovog člana bude:

a) "zadovoljava" ili viša - policijski organ potvrđuje zapošljavanje tog policijskog službenika;

b) "ne zadovoljava" - policijski organ otpušta tog policijskog službenika koji gubi svoj status bez prava na nadoknadu zbog otpuštanja iz službe. Otpušteni policijski službenik ima pravo podnošenja žalbe Odboru za žalbe policijskih službenika, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o otpuštanju.

Odjeljak 4. Interni premještaj i raspoređivanje

Član 64.

Interni premještaj

(1) Policijski službenik može biti premješten na drugo radno mjesto istog čina unutar policijskog organa. Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju van trenutnog radnog mjesta.

(2) Premještaj na drugu lokaciju iz stava 1. ovog člana koji je 80 ili više kilometara udaljen od njegovog sadašnjeg radnog mjesta može se izvršiti:

a) kada je policijskog službenika odabrao rukovodilac nakon što se policijski službenik prijavio na upražnjeno radno mjesto koje je interno objavljeno; ili

b) kada policijski službenik primi naredbu o internom premještaju.

(3) Naredbu o internom premještaju može donijeti samo rukovodilac kada je to u interesu policijskog organa i samo onda kada nijedan policijski službenik nije mogao biti odabran u skladu sa stavom 2., tačkom a. ovog člana.

(4) Premještaj policijskog službenika prema stavu 2., tački b. ovog člana ne može trajati duže od jedne godine i ne može se ponoviti.

(5) Na dobijenu naredbu o internom premještaju, policijski službenik može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana po prijemu naredbe. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja o internom premještaju.

(6) Policijski službenik je dužan postupiti u skladu s naredbom o internom premještaju.

(7) Proceduru o internom premještaju detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovodioca.

Član 65.

Privremeni eksterni premještaj

- (1) Policijski službenik može biti privremeno premješten u drugi policijski organ, ured ili drugu državnu instituciju na vremenski period od najduže četiri godine. Privremeni eksterni premještaj moguće je obnoviti samo u drugom uzastopnom periodu.
- (2) Privremeni eksterni premještaj moguć je samo uz saglasnost policijskog službenika.
- (3) Tokom trajanja privremenog eksternog premještaja, policijski službenik zadržava svoj čin i prava, osim ukoliko se ne dogovori drugačije.
- (4) Privremeni eksterni premještaj detaljnije propisuje Vijeće ministara podzakonskim aktom.

Član 66.

Premještaj u inozemstvo

- (1) Kada interes policijskog organa to zahtijeva, policijski službenik može se rasporediti na rad van područja BiH, u okviru svojih redovnih dužnosti ili u okviru saradnje s inozemnim nadležnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.
- (2) Premještaj u inozemstvo moguć je samo uz saglasnost policijskog službenika.
- (3) Prava, dužnosti i odgovornosti policijskih službenika, premještenih na rad van područja BiH, detaljnije propisuje Vijeće ministara podzakonskim aktom.

Član 67.

Raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan niži čin

- (1) Rukovodilac može rasporediti policijskog službenika, uz njegovu saglasnost, na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji službenik ima.
- (2) Rukovodilac može rasporediti policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji policijski službenik ima bez njegove saglasnosti u sljedećim iznimnim slučajevima:
 - a) u slučaju da potrebe policijskog organa nalažu obavljanje hitnih poslova i zadataka u ograničenom vremenskom periodu; ili
 - b) kada je neophodno pružiti pomoć policijskom službeniku koji obavlja druge poslove i zadatke ili privremeno zamijeniti odsutnog službenika.

(3) Raspoređivanje iz stava 1. i 2. ovog člana može trajati najduže šest mjeseci i takva vrsta raspoređivanja može se izvršiti jednom u četiri godine.

(4) Za vrijeme raspoređivanja iz stava 1. i 2. ovog člana, policijski službenik zadržava svoj čin, plaću, povećanje i naknade u skladu sa zakonom.

Član 68.

Višak radne snage

(1) Višak radne snage može se pojaviti isključivo u slučaju reorganizacije ili smanjenja obima rada policijskog organa.

(2) Rukovodilac može proglasiti policijskog službenika viškom samo onda kada taj policijski službenik ne može biti interno premješten po članu 64. ovog zakona.

(3) Policijski službenik koji je proglašen viškom može biti premješten u drugi policijski organ na upražnjeno radno mjesto sa istim činom, osim ako zakonom nije propisano drugačije.

(4) Ukoliko ne postoji mogućnost premještaja, policijskom službeniku koji je proglašen viškom može biti ponuđeno prijevremeno penzionisanje u skladu sa zakonom.

(5) Ukoliko ne postoji mogućnost prijevremenog penzionisanja, policijski organ otpustit će policijskog službenika koji je proglašen viškom. Otpušteni policijski službenik može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana po prijemu rješenja o otpuštanju.

(6) Vijeće ministara će podzakonskim aktom utvrditi proceduru koja se mora slijediti u slučaju viška radne snage i proceduru koju mora slijediti policijski organ u slučaju premještaja iz stava 3. ovog člana.

POGLAVLJE VIII - ČINOVI, PROCJENA RADA I UNAPREĐENJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1. Činovi

Član 69.

Činovi policijskih službenika

(1) Policijski službenici stiču svoj početni čin zavisno od nivoa pristupanja policijskom organu, kao što je propisano članom 42. i 70. ovog zakona.

(2) Policijski službenik stiče svoj sljedeći čin kroz unapređenje u skladu s ovim zakonom.

(3) Policijski službenici imaju jedan od sljedećih činova:

1. policajac;
2. stariji policajac;
3. narednik;
4. stariji narednik;
5. mlađi inspektor;
6. inspektor;
7. viši inspektor;
8. samostalni inspektor;
9. glavni inspektor;
10. generalni inspektor policije;
11. glavni generalni inspektor policije.

(4) Kandidati koji prolaze obuku da bi radili u policijskom organu nemaju činove, već tokom obuke imaju zvanje kadeta.

(5) Postupak dodjeljivanja i oduzimanja činova policijskim službenicima podrobnije propisuje Vijeće ministara podzakonskim aktom.

(6) Svako radno mjesto policijskog službenika bit će u skladu s njegovim činom kao što je to propisano u podzakonskom aktu iz stava 5. ovog člana i iste odredbe ugrađuju se u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji policijskog organa.

Član 70.

Početni činovi policijskih službenika

(1) Početni činovi policijskih službenika s najmanje IV. stepenom školske spreme dobiva početni čin policajca.

(2) Policijski službenik s najmanje VI. stepenom školske spreme dobiva početni čin mlađeg inspektora.

(3) Dodjela početnog čina policajca ili mlađeg inspektora potvrđuje se nakon uspješno završenog probnog rada iz člana 63. ovog zakona.

Član 71.

Činovi glavnog generalnog inspektora policije i generalnog inspektora policije

- (1) Čin glavnog generalnog inspektora policije stiče isključivo glavni inspektor koji je imenovan za rukovodioca policijskog organa po članu 59. ovog zakona.
- (2) Čin generalnog inspektora policije stiče isključivo glavni inspektor koji je imenovan za zamjenika rukovodioca policijskog organa po članu 59. ovog zakona.
- (3) Rukovodilac i zamjenik rukovodioca policijskog organa gube činove iz stava 1. i 2. ovog člana po okončanju mandata i vraćaju se u čin glavnog inspektora.
- (4) Po prestanku mandata rukovodioca ili zamjenika rukovodioca policijskog organa, policijski službenik vraća se u policijski organ u kojem je radio prije imenovanja, na radno mjesto koje odgovara njegovom činu.
- (5) Ukoliko je rukovodilac ili zamjenik rukovodioca prije imenovanja radio u policijskom organu na koji se ovaj zakon ne primjenjuje, njegov radni odnos uređuje se u skladu s primjenjujućim zakonima.

Član 72.

Zaštita činova

- (1) Dodijeljen čin ne može se oduzeti osim u slučaju iz člana 71., stava 3. ovog zakona ili nakon prestanka radnog odnosa u skladu s ovim zakonom.
- (2) Iznimno, čin koji je policijski službenik imao u vrijeme penzionisanja, službenik može zadržati na počasnoj osnovi po odluci ministra.

Član 73.

Činovi i njihov izgled

- (1) Izgled činova je sljedeći:

1. policajac: jedna žuta traka debljine 8 mm, prišivena paralelno uz i 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;

2. stariji policajac: dvije žute trake, 8 mm debljine, 5 mm razmaknute jedna od druge, i prišivene paralelno sa vanjskim rubom ramenog prišivka, od kojih je prva udaljena 20 mm od ruba ramenog prišivka;

3. narednik: dvije žute trake, 15 mm debljine, i 5 mm udaljene jedna od druge, u obliku tupog ugla (140 stepeni), prišivene na rameni prišivak, tako da su vrhovi uglova okrenuti prema

unutrašnjem rubu ramenog prišivka, pri čemu je prvi ugao 20 mm udaljen od vanjskog ruba ramenog prišivka;

4. stariji narednik: tri žute trake, 15 mm debljine, razmaknute 5 mm jedna od druge u obliku tupog ugla (140 stepeni), prišivene na rameni prišivak, tako da su vrhovi uglova okrenuti prema unutrašnjoj strani ramenog prišivka, pri čemu je prvi ugao 20 mm udaljen od vanjskog ruba ramenog prišivka;

5. mlađi inspektor: jedna zvijezda, smještena u sredini ramenog prišivka, udaljena 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;

6. inspektor: dvije zvijezde, smještene u sredini ramenog prišivka, 5 mm jedna od druge, pri čemu je prva udaljena 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;

7. viši inspektor: tri zvijezde smještene u sredini ramenog prišivka, 5 mm jedna od druge, pri čemu je prva 20 mm udaljena od vanjskog ruba ramenog prišivka;

8. samostalni inspektor: četiri zvijezde, smještene u sredini ramenog prišivka, 5 mm jedna od druge, pri čemu je prva 20 mm udaljena od vanjskog ruba ramenog prišivka;

9. glavni inspektor: grb policijskog organa i jedna zvjezdica, 5 mm udaljena od grba, pri čemu je grb 20 mm udaljen od vanjskog ruba ramenog prišivka;

10. generalni inspektor policije: grb policijskog organa i dvije zvjezdice smještene u sredini ramenog prišivka, pri čemu je 5 mm udaljeno jedno od drugog, a grb 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;

11. glavni generalni inspektor policije: grb policijske agencije i tri zvjezdice smještene u sredini ramenog prišivka, pri čemu je 5mm udaljena jedna od druge. Službeni grb smješten je 20mm od vanjskog ruba ramenog prišivka.

(2) Boja ramenog prišivka je tamno plava, dok joj je širina 45mm, a dužina 100mm.

Odjeljak 2. Unapređenje policijskih službenika

Član 74.

Unapređenje

(1) Unapređenje policijskog službenika u viši čin vrši se isključivo prema smjernicama i u proceduri propisanim ovim zakonom i pravilnikom o proceduri za unapređenje.

(2) Policijski službenici koji se prijave za unapređenje iz čina starijeg policajca u čin narednika, iz čina starijeg narednika u čin mlađeg inspektora i iz čina višeg inspektora u čin

samostalnog inspektora, obavezni su da prođu interne ispite za unapređenje u policijskom organu, u skladu s pravilnikom iz stava 1. ovog člana.

(3) Ukoliko policijski službenik koji je proveo tri godine u policijskom organu stekne viši stepen školske spreme tokom rada u policijskom organu i ispunio uslove iz člana 75., stava 2., tačke 2. i 3. ovog zakona, može se prijaviti za početni čin koji odgovara njegovoj novoj školskoj spremi, pod uslovom da postoji slobodno radno mjesto.

Član 75.

Kriteriji i uslovi za unapređenje

(1) Policijski službenik dobiva naredni viši čin kad se ispune svi sljedeći uslovi:

1. da je za čin u koji bi službenik mogao biti unaprijeđen u skladu s ovim zakonom oglašeno slobodno mjesto i to je slobodno mjesto oglašeno interno;
2. da se policijski službenik prijavio za slobodno mjesto iz tačke 1. ovog stava; i
3. da policijski službenik ima preporuku Komisije za unapređenje ustanovljene prema članu 77., stavu 3. ovog zakona.

(2) Pri davanju preporuke iz stava 1., tačke 3. ovog člana, Komisija za unapređenje vodi računa da policijski službenik ispunjava sve sljedeće kriterije:

1. da je proveo zakonom propisano vrijeme u prethodnom činu;
2. da je bio ocijenjen ocjenom "dobar" ili višom ocjenom za svoj rad u posljednje tri godine;
3. da se protiv njega ne vodi krivični postupak ili disciplinski postupak za tešku povredu službene dužnosti;
4. da je uspješno završio interne ispite iz člana 74., stava 2. ovog zakona;
5. da njegovo unapređenje nije suspendirano u skladu sa stavom 4. člana 110. ovog zakona.

(3) Pri davanju preporuke iz stava 1., tačke 3. ovog člana, Komisija za unapređenje uzima u obzir i disciplinske mjere izrečene policijskom službeniku.

(4) Interno objavljivanje radnog mjesta iz stava 1., tačke 1. ovog člana detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovodioca.

Član 76.

Propisano vrijeme provedeno u prethodnom činu

(1) Najkraće vrijeme provedeno u prethodnom činu koje je potrebno da bi policijski službenik ispunio kriterije za unapređenje iz člana 75., stava 2., tačke 1. ovog zakona jest:

- 1) za unapređenje iz čina policajca u čin starijeg policajca - tri godine;
- 2) za unapređenje iz čina starijeg policajca do čina mlađeg inspektora - četiri godine u svakom činu;
- 3) za unapređenje iz čina mlađeg inspektora do čina višeg inspektora - četiri godine u svakom činu za policijske službenike sa IV. i VI. stepenom školske spreme i dvije godine u svakom činu za policijske službenike sa VII. stepenom školske spreme;
- 4) za unapređenje iz čina višeg inspektora do čina glavnog inspektora - tri godine u svakom činu.

(2) Pored najkraćeg vremena potrebnog za unapređenje iz stava 1., tačke 4. ovog člana, policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora ili iz čina samostalnog inspektora u čin glavnog inspektora mora imati najmanje VI. stepen školske spreme.

(3) Pri računanju vremena iz stava 1. ovog člana, priznaje se samo stvarno vrijeme provedeno na dužnosti u policijskom organu.

(4) Iznimno od stava 2. ovog člana, kao stvarno vrijeme provedeno na dužnosti priznat će se i vrijeme koje je policijski službenik proveo u eksternom premještanju u skladu s članom 65. ovog zakona ili u premještanju u inozemstvo u skladu s članom 66. ovog zakona ili radeći u nekoj drugoj ustanovi za policijsku obuku.

Član 77.

Postupak unapređenja

(1) Kadrovska služba policijskog organa priprema godišnju listu slobodnih radnih mjesta za sve činove za unapređenje, sa izuzetkom početnih činova.

(2) Lista iz stava 1. ovog člana dostavlja se rukovodiocu koji odlučuje o pokretanju postupka za unapređenje.

(3) Na osnovu odluke iz stava 2. ovog člana, rukovodilac formira Komisiju za unapređenje i imenuje tri člana čiji su činovi jednaki ili viši od činova koji se zahtijevaju za radno mjesto za koje se kandidati razmatraju za unapređenje, a imaju najmanje čin višeg inspektora.

(4) Prije objavljivanja slobodnih radnih mjesta iz člana 75., stava 1., tačke 1. ovog zakona, Komisija za unapređenje razmatra sve slučajeve posebnih unapređenja u skladu s članom 78. ovog zakona.

(5) Komisija za unapređenja preporučuje rukovodiocu kandidate koji su dobili najviše bodova na internim testovima iz člana 74., stava 2. ovog zakona u skladu s brojem slobodnih radnih mjesta koja su interno objavljena.

(6) Za policijske službenike koji ne moraju pristupiti internim testovima iz člana 74., stava 2. ovog zakona, kao glavni indikator za unapređenje uzimaju se ocjene rada i te ocjene se navode u odluci o unapređenju.

Član 78.

Posebno unapređenje

(1) Policijski službenik čiji je rad u prethodne tri godine ocijenjen najvećom mogućom ocjenom, koji je postigao izvanredne rezultate i značajno doprinomio povećanju sigurnosti u BiH i sigurnosti njenih građana, te koji je proveo u trenutnom činu najmanje pola vremena propisanog za sticanje višeg čina i koji ispunjava uslove iz člana 75. ovog zakona, može biti unaprijeđen u sljedeći viši čin.

(2) Policijski službenik može biti unaprijeđen na ovakav način najviše dva puta u toku svoje profesionalne karijere.

(3) Policijski službenik ne može biti unaprijeđen na način iz stava 1. ovog člana u čin višeg inspektora i iznad.

(4) Sve slučajeve posebnog unapređenja razmatra Komisija za unapređenja formirana u skladu s članom 77., stavom 3. ovog zakona.

(5) Odluku o prijevremenom ili posebnom unapređenju iz stava 1. ovog člana odobrava rukovodilac, na osnovu prijedloga Komisije za unapređenje.

Član 79.

Odluke o unapređenju

(1) Odluke o unapređenju u viši čin, posebnim unapređenjima i sticanju višeg čina iz člana 74., stava 3. ovog zakona pismeno se obrazlažu.

(2) Lista unaprijeđenih policijskih službenika objavljuje se na oglasnoj ploči policijskog organa.

(3) Policijski službenik koji se prijavio za unapređenje može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana nakon objavljivanja liste iz stava 2. ovog člana. Žalba odgađa postupak unapređenja.

(4) Kada Odbor za žalbe policijskih službenika odluči po svim podnesenim žalbama, Komisija za unapređenje objavljuje konačnu listu kandidata nominiranih za unapređenje na oglasnoj ploči policijskog organa.

(5) Kada bude unaprijeđen u viši čin, policijskog službenika na radno mjesto u novom činu raspoređuje rukovodilac. Pri tom raspoređivanju, uzima se u obzir izrečena sklonost unaprijeđenog policijskog službenika i daje se prioritet sklonostima policijskih službenika koji su dobili najviši broj bodova Komisije za unapređenja.

(6) Policijski službenik prihvata radno mjesto iz stava 5. ovog člana.

(7) Način na koji Komisija za unapređenje dodjeljuje bodove policijskom službeniku određuje se pravilnikom iz člana 74., stava 1. ovog zakona.

Odjeljak 3. Ocjenjivanje rada policijskih službenika

Član 80.

Ocjena rada

(1) Policijski organ najmanje jednom godišnje vrši ocjenu rada svih policijskih službenika kako bi se utvrdilo ispunjavaju li poziv službe i naredbe koje izda nadređeni i zadovoljavaju li profesionalne standarde neophodne u izvršavanju policijskih zadataka.

(2) Ocjena rada preduzima se radi:

a) osiguravanja djelotvornog sredstva za procjenu rada policijskih službenika;

b) podsticanja službenika da daju maksimum svojih sposobnosti;

c) identificiranja nedostataka u radu i problema iz bilo kojeg područja rada, a koje treba otkloniti;

d) priznavanja istaknutog rada, davanja podsticaja za bolji rad te postavljanja novih radnih ciljeva.

(3) Ocjenu rada policijskog službenika sačinjava i potpisuje po hijerarhiji neposredno nadređeni.

(4) Ocjenu rada policijskog službenika koji radi na rukovodećom radnom mjestu sačinjava zamjenik rukovodioca policijskog organa, a potpisuje je rukovodilac.

(5) Detaljni postupak i kriterije ocjene rada policijskih službenika propisuje ministar pravilnikom, na prijedlog rukovodioca.

Član 81.

Način ocjenjivanja

(1) Policijski službenik ocjenjuje se sljedećim ocjenama:

1. ne zadovoljava;
2. zadovoljava;
3. dobar;
4. vrlo dobar;
5. odličan.

(2) Postupak ocjene rada policijskog službenika pokreće neposredno nadređeni koji ima najmanje čin starijeg narednika i najmanje jedan viši čin od policijskog službenika koji se ocjenjuje. Ocjene utvrđuje rukovodilac organizacione jedinice nadređenoga koji pokreće postupak, a koji ima najmanje čin inspektora.

(3) Policijski službenik dobiva kopiju ocjene svog rada i potpisuje je.

(4) Policijski službenik koji se ne slaže sa ocjenom svojeg rada može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana nakon što primi kopiju ocjene rada.

Član 82.

Rezultati rada

(1) U slučaju da je policijski službenik dobio ocjenu rada "ne zadovoljava", bit će ponovo ocijenjen tri mjeseca nakon godišnje procjene rada. U toku ta tri mjeseca policijski službenik bit će pažljivo nadgledan. Po proteku tog roka, ukoliko nije došlo do zadovoljavajućeg stepena poboljšanja u radu, može se poduzeti sljedeće:

1. interni premještaj unutar policijskog organa u skladu s činom policijskog službenika;
2. prestanak radnog odnosa.

(2) Proces ponovnog ocjenjivanja ne sprečava pokretanje disciplinskog postupka zbog loših rezultata rada.

Član 83.

Evidencije ocjene rada

- (1) Ispunjene i potpisane obrasce o ocjeni rada kadrovska služba evidentira i pohranjuje u službenikovom dosjeu.
- (2) Policijski službenik ima slobodan pristup svojim ocjenama rada.
- (3) Obrazac ocjene rada ostat će u ličnom dosjeu policijskog službenika, a kada policijski službenik napusti službu zbog odlaska u penziju, davanja otkaza ili drugačijeg prestanka radnog odnosa, pohranit će se u arhivu.

POGLAVLJE IX - NAKNADE (PLAĆA, DODACI I OSTALE NAKNADE)

Odjeljak 1. Naknade

Član 84.

Naknade policijskim službenicima

- ~~(1) Naknade policijskom službeniku su plaća, dodaci i ostale naknade propisane ovim zakonom.~~
- ~~(2) Naknade policijskom službeniku su plaća, dodaci i ostale naknade propisane Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.~~
- (3) Plaća policijskog službenika veže se uz njegov čin.

Odjeljak 2. Plaća

Član 85.

Osnovica plaće i koeficijenti činova

- ~~(1) Obračun plaća za policijske službenike vrši se prema zajedničkoj osnovici plaća za zaposlene u institucijama BiH, koju određuje Vijeće ministara.~~
- ~~(2) Policijski službenici su kategorirani u 11 koeficijenata činova, tako što se svakom činu pripisuje koeficijent u pojedinom platnom razredu, koji je jednak za sve policijske organe.~~
- ~~(3) Najviši koeficijent čina pripisuje se činu glavnog generalnog inspektora policije i jednak je koeficijentu koji se pripisuje položaju zamjenika ministra. Najviši koeficijent čina je tri i po puta veći od najnižeg koeficijenta čina. Najniži koeficijent čina pripisuje se činu policajca.~~

~~(4) Ostale koeficijente činova koji se pripisuju ostalim činovima, a prema odredbama stava 2. i 3. ovog člana, utvrđuje Vijeće ministara posebnim propisom.~~

~~Član 86.~~

~~Obračun plaće~~

~~Platne stavke i način obračuna su:~~

~~1. osnovna plaća: osnovna plaća određuje se tako što se osnovica plaće određena u skladu s članom 85., stavom 1. ovog zakona pomnoži s koeficijentom čina koji je utvrđen posebnim propisom iz člana 85., stava 4. ovog zakona;~~

~~2. radno iskustvo: plaća se uvećava za 0,5 % za svaku punu godinu radnog iskustva, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.~~

~~Odjeljak 3. Dodaci~~

~~Član 87.~~

~~Dodatak za posebne uslove rada~~

~~(1) Zavisno od rizika, odgovornosti, složenosti ili posebnih radnih uslova na određenim radnim mjestima, rukovodilac odlučuje o trajnom određenom dodatku za posebne uslove rada na takvim radnim mjestima.~~

~~(2) Dodatak za posebne uslove rada je trajno vezan za radna mjesta iz stava 1. ovog člana te ne može biti izmijenjen ukoliko ne nastupe nove posebne radne okolnosti.~~

~~(3) Dodatak za posebne uslove rada iznosi do 30% osnovne plaće.~~

~~(4) Uz dodatak iz stava 3. ovog člana, u posebnim okolnostima i na prijedlog rukovodioca, ministar će odrediti veći trajni dodatak za pojedina radna mjesta. Taj dodatak iznosi 10% osnovne plaće.~~

~~(5) Dodatak za posebne uslove rada isplaćuje se policijskom službeniku za sve vrijeme trajanja plaćenog odsustva ili bolovanja.~~

~~Član 88.~~

~~Dodatak za izvanredne radne rezultate~~

~~(1) Na osnovu izvanrednih i objektivno ocijenjenih radnih rezultata policijskog službenika, rukovodilac može odlučiti o jednokratnom dodatku na plaću tom službeniku do 30% osnovne plaće.~~

~~(2) Dodatak za izvanredne radne rezultate, iz stava (1) ovog člana, može se isplatiti istom policijskom službeniku najviše dva puta godišnje i to u različitim mjesecima.~~

~~(3) Odluka iz stava 1. ovog člana bit će objavljena na oglasnoj ploči policijskog organa.~~

Odjeljak 4. Ostale naknade

Član 89.

Plaćeno odsustvo

Policijski službenik ima pravo na naknadu plaće do visine jedne plaće, zajedno s dodatkom za posebne uslove rada, i to za vrijeme godišnjeg odmora i plaćenog odsustva kao i za period odsustva s posla zbog bolesti ili invalidnosti, a koje, prema propisima o zdravstvenom osiguranju, mora isplatiti policijski organ.

Član 90.

Naknade za privremeni interni premještaj

(1) Policijski službenik koji je prema članu 64. ovog zakona premješten na drugo radno mjesto, koje je 80 km ili više udaljeno od njegovog trenutnog radnog mjesta, ima pravo na naknade za privremeni interni premještaj.

(2) Uz osnovnu plaću koja je određena činom policijskog službenika, naknade iz stava 1. ovog člana su:

a) naknada troškova za odvojeni život;

b) naknada za odgovarajući smještaj.

(3) Policijski službenik koji je premješten po ličnom zahtjevu nema pravo na naknade za privremeni interni premještaj.

(4) Odredba stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na policijskog službenika koji je prvi put raspoređen na posao.

Član 91.

Prava u slučaju viška radne snage

(1) U slučaju otpuštanja zbog viška radne snage u skladu s odredbama ovog zakona, otpušteni policijski službenik ima pravo na otpremninu u iznosu od najmanje šest mjesečnih plaća.

(2) Otpremnina iz stava 1. ovog člana iznosi 12 mjesečnih plaća za policijske službenike koji imaju najmanje 15 godina radnog iskustva.

Član 92.

Smrt policijskog službenika

(1) Policijski službenik koji izgubi život na dužnosti sahranjuje se na mjestu koje odredi njegova porodica iz člana 38., stava 3. ovog zakona na trošak policijskog organa.

(2) Policijski organ snosi sljedeće posmrtno troškove:

- a) troškove za prijevoz posmrtnih ostataka na mjesto sahrane;
- b) putne troškove za dvije prateće osobe;
- c) trošak za grobnicu ukoliko nije već osigurana na drugi način;
- d) druge uobičajene troškove u iznosu koji određuje ministar.

(3) Porodica koju je preminuli policijski službenik izdržavao ima pravo na jednokratnu finansijsku pomoć u iznosu posljednje netoplaće koju je primio preminuli uvećane šest puta.

Član 93.

Druge vrste naknada

Policijski službenici imaju pravo i na sljedeće naknade:

- a) za troškove javnog prijevoza na posao i sa posla;
- b) za obroke (bonovi za ručak);
- c) regres;
- d) u slučaju smrti člana uže porodice;
- e) za troškove usavršavanja (naknada za obuku, obrazovanje i produženja zrakoplovne licence takse i ljekarski pregledi);
- f) otpremnina;
- g) za službene puteve (troškovi prijevoza i dnevnica);

Član 94.

Podzakonski akti o ostalim naknadama

Vijeće ministara u podzakonskom aktu utvrđuje kriterije, uslove i iznose naknada iz ovog odjeljka ovog zakona.

POGLAVLJE X - RADNI USLOVI

Član 95.

Radni i socijalni propisi

Zakon o radnim odnosima i ostali zakoni kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa primjenjuju se na policijske službenike i kadete ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom.

Član 96.

Radno vrijeme

- (1) Prosječno radno vrijeme je 40 sati sedmično.
- (2) Uobičajeno radno vrijeme je osam sati dnevno. Rukovodilac može odrediti drugačije radno vrijeme u sljedećim slučajevima:
 - a) kada je potreban kontinuitet rada;
 - b) kada se određeni zadaci moraju izvršiti u određenim rokovima ili u planiranom vremenskom periodu.

Član 97.

Rad u posebnim uslovima

- (1) Policijski službenik obavezan je raditi u posebnim uslovima u slučaju kada su takvi uslovi neophodni za izvršenje zadataka policijskog organa.
- (2) Posebnim uslovima smatraju se: rad po vanrednom rasporedu, rad u dvokratnoj smjeni, rad u smjenama, rad subotom, nedjeljom, praznicima i ostalim slobodnim danima, rad noću i rad na pojedinim lokacijama.
- (3) Drugi načini rada u posebnim uslovima mogu biti određeni ako to zahtijeva sigurnosna situacija ili ako je to jedini način da se obave određeni zadaci koji ne mogu biti odgođeni ili se moraju završiti u određenom roku.

(4) Rukovodilac detaljnije određuje razloge iz kojih se drugi način rada u posebnim uslovima iz stava 3. ovog člana može odrediti, a može ovlastiti i druge policijske službenike koji rade na rukovodećim radnim mjestima da to odrede.

(5) Za poslove iz stava 2. ovog člana policijski službenici imaju pravo na naknadu u novcu ili slobodnim satima. Na prijedlog rukovodioca, ministar će podzakonskim aktom utvrditi način isplate i iznos ovih naknada.

Član 98.

Ograničenja prekovremenog rada

(1) U slučaju da je potrebno obaviti hitan posao ili zadatak do određenog roka ili u određenom vremenskom periodu, izdat će se naredba policijskim službenicima za prekovremeni rad.

(2) Prekovremeni rad iz stava 1. ovog člana može trajati do četiri sata dnevno i ne više od 20 sati sedmično.

Član 99.

Plaćeni godišnji odmor

(1) Policijski službenici imaju pravo na najmanje 18, a najviše 30 radnih dana plaćenog godišnjeg odmora, zavisno od dužine radnog iskustva.

(2) Godišnji odmor, na koji policijski službenici imaju pravo, određen je kako slijedi u tabeli:

Godine radnog iskustva:	Radni dani:
- od 6 mjeseci do 3 godine	18
- od 3 do 5 godina	20
- od 5 do 7 godina	22
- od 7 do 10 godina	23
- od 10 do 12 godina	24
- od 12 do 15 godina	25
- od 15 do 20 godina	27
- od 20 do 25 godina	29
- preko 25 godina	30

(3) U smislu ovog zakona, u dane godišnjeg odmora ne računaju se subota, nedjelja, praznici i drugi neradni dani.

(4) Po odluci rukovodioca, a kao nagrada za izvanredne rezultate rada, policijski službenik ima pravo na dva dodatna slobodna radna dana.

(5) Policijski službenik može iskoristiti svoj godišnji odmor u cjelini ili u dva dijela. Prvi dio koristi se bez prekida u trajanju od najmanje 12 radnih dana u toku kalendarske godine. Drugi dio koristi se najkasnije do 30. juna naredne godine.

(6) Trajanje i raspored godišnjih odmora za narednu godinu utvrđuju se prije kraja tekuće godine.

(7) Iznimno od stava 5. ovog člana, rukovodilac može promijeniti raspored godišnjih odmora zbog izuzetno važnih operativnih razloga.

Član 100.

Plaćeno odsustvo

(1) Policijski službenik ima pravo na plaćeno odsustvo do pet radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, u sljedećim slučajevima:

- smrt člana uže porodice:	do tri radna dana;
- smrt srodnika:	do jednog radnog dana;
- njegovanje člana uže porodice:	do tri radna dana;
- rođenje djeteta:	do tri radna dana;
- sklapanje braka:	do pet radnih dana;
- selidba:	do dva radna dana.

(2) Plaćeno odsustvo iz stava 1. ovog člana odobrava rukovodilac.

Član 101.

Neplaćeno odsustvo

Na zahtjev policijskog službenika, rukovodilac može odobriti neplaćeno odsustvo u periodu od najduže 30 dana u jednoj kalendarskoj godini.

Član 102.

Beneficirani mirovinski staž

Policijski službenici imaju pravo na beneficirani mirovinski staž po kojem se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti računa kao 16 mjeseci službe.

POGLAVLJE XI - DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Član 103.

Disciplinska odgovornost policijskog službenika

- (1) Policijski službenik je disciplinski odgovoran za povrede službene dužnosti propisane ovim zakonom, nastale kao rezultat njegove krivice.
- (2) Krivična odgovornost za krivično djelo ne isključuje disciplinsku odgovornost policijskog službenika, ukoliko je počinjenje krivičnog djela također i povreda službene dužnosti.
- (3) Oslobođenje od krivične odgovornosti ne podrazumijeva istovremeno i oslobođenje od disciplinske odgovornosti.
- (4) Disciplinski postupak detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom nakon konsultacija s rukovodiocima organa.
- (5) Disciplinski postupak mora biti fer i transparentan. Tokom disciplinskog postupka, policijski službenik uživa sljedeća prava koja se razrađuju podzakonskim aktom iz stava 4. ovog člana:
 1. pravo da bude pravovremeno obaviješten o optužbi za povredu službene dužnosti i o dokazima, kao i pravo da pismeno odgovori na optužbu ili da se njegova usmena izjava zapiše;
 2. pravo na fer i javno saslušanje u razumnom roku od strane tijela utvrđenih ovim zakonom. Javnost može biti isključena sa saslušanja ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda i državne sigurnosti demokratskog društva, ili ako je to u interesu maloljetnika ili zaštite privatnog života, ili javnost može biti isključena do neophodne mjere u posebnim okolnostima kad bi javno saslušanje ometalo interese pravičnosti prema mišljenju tijela utvrđenih ovim zakonom;
 3. pravo da ne iskazuje protiv sebe, pravo da se od optužbe brani sam ili uz stručnu pomoć advokata kojeg sam izabere te pravo prisustvovanja svakom saslušanju u postupku;
 4. pravo na javno izricanje odluke;
 5. pravo na podnošenje žalbe na odluku disciplinske komisije ustanovljene prema ovom zakonu.

Član 104.

Lakše povrede službene dužnosti

Lakše povrede službene dužnosti su:

1. nenošenje ili neispravno nošenje uniforme, naoružanja ili opreme;
2. nedolazak na posao u određeno vrijeme ili odlazak sa posla prije kraja radnog vremena;
3. nepažljivo i neuredno čuvanje dokumenata i podataka;
4. neopravdano odsustvo s dužnosti u trajanju od jednog dana u jednom mjesecu;
5. izazivanje svađe i narušavanje međuljudskih odnosa;
6. nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, zaposlenicima ili posjetiocima;
7. konzumiranje alkohola u toku radnog vremena;
8. spavanje na dužnosti.

Član 105.

Teže povrede službene dužnosti

(1) Teže povrede službene dužnosti su:

1. neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka;
2. izbjegavanje obaveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje;
3. četiri ili više lakših povreda službene dužnosti;
4. neopravdano odsustvo s dužnosti u trajanju dužem od jednog ali kraćem od tri dana u jednom mjesecu;
5. neovlašteno korištenje sredstava povjerenih radi izvršavanja zadataka i dužnosti;
6. vršenje aktivnosti koje nisu u skladu s interesima policijskog organa ili bez prethodnog odobrenja starješine;
7. ponašanje koje onemogućava, ometa ili otežava drugima izvršavanje službenih zadataka;
8. nepružanje stručne pomoći građanima u ostvarivanju njihovih zakonskih prava;
9. ponašanje koje narušava ugled policijskog organa;
10. nepoduzimanje ili nedovoljno poduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti neophodnih za osiguravanje objekata, osoba i povjerenih sredstava i stvari;

11. sprečavanje građana ili pravnih osoba u ostvarivanju njihovih prava pri podnošenju zahtjeva, žalbi, pritužbi, molbi i drugih podnesaka, ili neodlučivanje po tim podnescima u zakonskom roku;
12. nepružanje pomoći drugom policijskom službeniku koji traži pomoć kada mu je pomoć neophodna za izvršavanje njegovih službenih zadataka;
13. prikrivanje činjenica o načinu izvršavanja službenih radnji ili upotrebi sile od strane drugog policijskog službenika, koji je načinom izvršenja službene radnje ili upotrebom sredstava prisile počinio težu povredu službene dužnosti;
14. činjenje ili nečinjenje koje vodi otkrivanju službene tajne;
15. samovoljno napuštanje dužnosti ili mjesta čuvanja određenog objekta ili osobe, koje može imati štetne posljedice za policijski organ;
16. dolazak na posao u pijanom stanju ili pod utjecajem alkohola ili korištenje narkotika ili opijata za vrijeme radnog vremena;
17. sprečavanje, izbjegavanje ili odgađanje provođenja internih postupaka prema sebi, odbijanjem da se podvrgne testu ili psihofizičkom ispitivanju;
18. narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim i grubim ponašanjem, tučom ili bilo kojom drugom aktivnošću kojom se narušava javni red i mir i tom aktivnošću narušava ugled policijskog organa, bez obzira na vrijeme i mjesto događaja;
19. davanje netačnih podataka koji utječu na donošenje odluka nadležnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice;
20. neopravdano odsustvo s dužnosti u trajanju od tri uzastopna dana ili od ukupno pet dana u toku jedne kalendarske godine;
21. zloupotreba bolovanja;
22. upotreba sile, odnosno vatrenog oružja u suprotnosti s ovim zakonom;
23. zloupotreba službenog položaja;
24. odbijanje izvršavanja zakonitih naredbi izdatih u svrhu izvršavanja službenih zadataka i dužnosti;
25. učestovanje u političkim aktivnostima koje nisu u skladu sa službom policijskog službenika, bilo za vrijeme ili van dužnosti;

26. vršenje diskriminacije pri izvršavanju dužnosti, po osnovu rase, boje kože, spola, jezika, religije, političkog ili drugog opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla ili bilo po kojem drugom osnovu.

(2) Teže povrede službene dužnosti iz stava 1. ovog člana stepenuju se bodovima na sljedeći način:

- povrede iz tačke 1. do 3. - 5 bodova;
- povrede iz tačke 4. do 6. - 10 bodova;
- povrede iz tačke 7. do 11. - 15 bodova;
- povreda iz tačke 12. - 20 bodova;
- povrede iz tačke 13. do 19. - 25 bodova;
- povrede iz tačke 20. do 26. - 30 bodova.

Član 106.

Pokretanje internog postupka

(1) Interni postupak zbog povrede službene dužnosti pokreće se na osnovu:

- a) pritužbe građanina;
- b) zahtjeva jednog ili više zaposlenih u policijskom organu;
- c) zahtjeva neposredno nadređenog policijskog službenika; ili
- d) zahtjeva šefa ureda za žalbe i pritužbe građana pri ministarstvu.

(2) Interni postupak vodi odjel za unutrašnju kontrolu.

(3) Svako ko primi informaciju o ili pritužbu na policijskog službenika prosljedit će tu informaciju ili pritužbu odjelu za unutrašnju kontrolu u roku od 24 sata.

(4) Interni postupak za lakše povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od 30 dana od dana prijave odjelu za unutrašnju kontrolu.

(5) Interni postupak za teže povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od tri mjeseca od dana prijave odjelu za unutrašnju kontrolu, a može se produžiti za još dva mjeseca u zavisnosti od složenosti slučaja.

Član 107.

Izricanje disciplinske sankcije

- (1) Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti izriče rukovodilac nakon provedenog internog postupka iz člana 106. ovog zakona.
- (2) Disciplinske sankcije za teže povrede službene dužnosti izriče disciplinska komisija nakon provedenog disciplinskog postupka iz člana 109. ovog zakona.
- (3) Odluka o disciplinskoj odgovornosti dostavlja se policijskom službeniku.

Član 108.

Disciplinska komisija

- (1) Disciplinsku komisiju uspostavlja rukovodilac, a članovi su predsjedavajući, dva člana i isti broj zamjenika članova. Dva člana i jedan zamjenik moraju imati čin samostalnog inspektora ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenik moraju biti državni službenici. Najmanje dva člana disciplinske komisije moraju biti diplomirani pravnici.
- (2) Predsjedavajući disciplinske komisije je policijski službenik najvišeg čina koji je diplomirani pravnik.
- (3) Način rada, glasanja i donošenja odluka regulira se podzakonskim aktom iz člana 103., stava 4. ovog zakona.

Član 109.

Pokretanje disciplinskog postupka

- (1) Za teže povrede službene dužnosti, odjel za unutrašnju kontrolu u roku od sedam dana nakon provedenog internog postupka iz člana 106. ovog zakona dostavlja disciplinskoj komisiji zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.
- (2) Disciplinska komisija odlukom pokreće disciplinski postupak u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva odjela za unutrašnju kontrolu.
- (3) Zahtjev i odluka o pokretanju disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku.
- (4) Disciplinska komisija donosi odluku o disciplinskoj odgovornosti u roku od 60 dana nakon prijema zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

Član 110.

Disciplinske sankcije

(1) Za lakše povrede službene dužnosti propisane u članu 104. ovog zakona mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

- a) pismena opomena;
- b) novčana kazna u iznosu od 15% jedne osnovne mjesečne plaće policijskog službenika.

(2) Za teže povrede službene dužnosti, propisane u članu 105. ovog zakona, mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

- a) novčana kazna;
- b) obustavljanje unapređenja u viši čin;
- c) prekid radnog odnosa.

(3) Novčana kazna za teže povrede službene dužnosti te prestanak radnog odnosa izriču se prema sljedećoj tabeli:

Bodovi:	Minimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plaće:	Maksimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plaće:
5 do 9	kazna od 15 % za 2 mjeseca	kazna od 15% za 3 mjeseca
10 do 14	kazna od 15 % za 3 mjeseca	kazna od 20% za 4 mjeseca
14 do 19	kazna od 20% za 4 mjeseca	kazna od 30% za 5 mjeseci
20 do 24	kazna od 20% za 5 mjeseci	kazna od 30% za 6 mjeseci
25 ili više	kazna od 20% za 6 mjeseci	prestanak radnog odnosa

(4) Za 20 i više bodova izriče se i disciplinska sankcija obustavljanja unapređenja u viši čin za vremenski period od 12 mjeseci do 3 godine.

(5) Ako se policijski službenik tereti za dvije ili više povreda proisteklih iz istog događaja, disciplinska odgovornost utvrđuje se za svaku povredu zasebno, a izriče se jedinstvena disciplinska sankcija za sve povrede. Odluku o jedinstvenoj disciplinskoj sankciji disciplinska komisija donosi prema povredi kojoj se pripisuje najviše bodova, a ostale povrede uzimaju se u obzir kao otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o vrsti i visini disciplinske sankcije iz stava 3. ovog člana.

(6) Prilikom odlučivanja o disciplinskoj sankciji, bodovi pripisani za svaku povredu u proteklih pet godina se zbrajaju, množe s faktorom 0.2 te pribrajaju bodovima pripisanim za disciplinsku povredu po kojoj se postupa.

(7) Svakoj lakšoj povredi službene dužnosti pripisuje se jedan bod koji se dodjeljuje za period od dvije godine od dana izricanja disciplinske sankcije i primjenjuje za buduće povrede službene dužnosti u tom roku.

(8) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izriče se za teže povrede službene dužnosti iz člana 105., stava 1., tačke 13. do 26. ovog zakona, ako je povreda počinjena s umišljajem ili usljed krajnje nepažnje, a nisu utvrđene olakšavajuće okolnosti u prilog policijskom službeniku.

(9) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izriče se kada policijski službenik sakupi 60 ili više bodova za povredu po kojoj se postupa i ranije povrede službene dužnosti u proteklih pet godina.

(10) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izriče se ako je policijski službenik pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora od šest mjeseci ili težu kaznu.

(11) Sve disciplinske sankcije izrečene za povrede službene dužnosti upisuju se u osobni dosje policijskog službenika.

Član 111.

Pravo žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti

(1) Protiv odluke o disciplinskoj odgovornosti može se podnijeti žalba Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

(2) Odbor za žalbe policijskih službenika o žalbi odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Član 112.

Suspenzija

(1) Policijski službenik može biti privremeno suspendiran sa zadataka i dužnosti koje obavlja ili suspendiran iz policijskog organa ako je protiv njega pokrenut krivični ili disciplinski

postupak i ako se, uzimajući u obzir prirodu krivičnog djela ili prirodu teže povrede službene dužnosti kao i okolnosti pod kojima je počinjeno krivično djelo, odnosno teža povreda službene dužnosti, može osnovano vjerovati da bi se inače štetilo interesima službe ili internom postupku.

(2) Rukovodilac je odgovoran za donošenje odluke o privremenoj suspenziji u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(3) Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa stavom 1. ovog člana može trajati do okončanja disciplinskog ili krivičnog postupka.

(4) Tokom suspenzije službeno oružje i službena iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

(5) Policijski službenik koji je primio odluku o suspenziji iz stava 1. ovog člana može podnijeti žalbu na odluku o suspenziji Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od 3 dana od prijema odluke. Žalba ne odgađa izvršenje odluke.

Član 113.

Isplata plaće tokom suspenzije

(1) Tokom suspenzije iz policijskog organa, policijski službenik ima pravo na 55% svoje plaće. U posebnim slučajevima, kada ima porodicu koju izdržava, policijski službenik ima pravo na iznos do 65% svoje plaće.

(2) Policijski službenik ima pravo na punu naknadu svoje plaće i druga prava po osnovu rada ako se utvrdi da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti niti za počinjenje krivičnog djela.

Član 114.

Trajanje postupka

(1) Za lakše povrede službene dužnosti, interni postupak i donošenje odluke o sankciji od strane rukovodioca mora biti okončano u roku od 60 dana od dana kada je povreda počinjena ili dana kada je prijavljena odjelu za unutrašnju kontrolu.

(2) Za teže povrede službene dužnosti, interni postupak i disciplinski postupak mora biti okončan u roku od devet mjeseci od dana kada je povreda prijavljena odjelu za unutrašnju kontrolu.

(3) Iznimno od stava 2. ovog člana, kada se protiv policijskog službenika vodi krivična istraga, pokreće se disciplinski postupak i policijski službenik se suspendira do okončanja krivičnog postupka ili do okončanja krivične istrage.

Član 115.

Disciplinski spisi

- (1) Policijski organ vodi evidenciju o disciplinskim sankcijama izrečenim policijskim službenicima.
- (2) Kopija odluke o disciplinskoj odgovornosti stavlja se u osobni dosje policijskog službenika.

POGLAVLJE XII - ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Član 116.

Odgovornost policijskog službenika

- (1) Policijski službenik obavezan je policijskom organu nadoknaditi materijalnu štetu na imovini policijskog organa koju je prouzrokovao namjerno ili iz grube nepažnje tokom obavljanja dužnosti.
- (2) Policijski službenik obavezan je policijskom organu nadoknaditi štetu koju policijski organ mora nadoknaditi oštećenim građanima i pravnim osobama, a koju je, namjerno ili iz grube nepažnje, prouzrokovao policijski službenik tokom obavljanja dužnosti.
- (3) Svaki službenik policijskog organa obavezan je, odmah po saznanju, podnijeti izvještaj o pricinjenoj šteti.

Član 117.

Utvrđivanje i nadoknada štete

- (1) Komisija koju uspostavlja rukovodilac utvrđuje štetu, iznos i okolnosti pod kojima je šteta prouzrokovana.
- (2) Rukovodilac i policijski službenik mogu napraviti pismeni sporazum o iznosu i načinu nadoknade štete.

Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U 16/16 ("Službeni glasnik BiH" broj 57/17 od 11.8.2017.) utvrđuje se da odredba člana 114. stav (3) Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 35/09 i 7/12) nije u skladu s članom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Nalaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu s članom 61. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, najkasnije u roku od šest mjeseci od objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" usaglasi odredbu člana 114. stav (3) Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 35/09 i 7/12) sa članom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Rješenjem Ustavnog suda Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH, broj 42/18, od 22.6.2018.) utvrđuje se da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nije izvršila Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U 6/16 od 6. jula 2017. godine. Utvrđuje se da odredba člana 114. stav (3) Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 35/09 i 7/12) prestaje važiti narednog dana od dana objave ovog rješenja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" – označeno **žuto** bojom.

(3) Na osnovu izvještaja komisije i sporazuma, rukovodilac donosi odluku o nadoknadi štete, iznosu, roku i načinu nadoknade. U skladu sa iznosom nadoknade i na osnovu zahtjeva policijskog službenika, rukovodilac može dozvoliti isplatu u ratama.

(4) Ako je šteta pričinjena na imovini, na zahtjev policijskog službenika rukovodilac može odobriti da šteta bude nadoknađena uspostavom pređašnjeg stanja na trošak policijskog službenika u određenom roku.

Član 118.

Odgovornost države za štetu

(1) U skladu sa zakonom, BiH je odgovorna za štetu pričinjenu fizičkim i pravnim osobama kao rezultat postupanja policijskih službenika u izvršenju ili vezano za izvršenje zadataka policijskog organa.

(2) BiH ima pravo zahtijevati od policijskog službenika, za kojeg se utvrdi da je odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana, da nadoknadi iznos isplaćen trećim osobama, ako je prouzrokovana šteta posljedica njegove grube nepažnje ili namjere ili neovlaštenih radnji ili postupaka.

POGLAVLJE XIII - PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Član 119.

Osnove prestanka radnog odnosa

Policijskom službeniku prestaje radni odnos, te automatski gubi status policijskog službenika, u sljedećim slučajevima:

1. kada svojevrijemno da otkaz;
2. kada dobije ocjenu "ne zadovoljava" na kraju probnog rada;
3. kada navršši 65 godina života i zakonom propisani penzijski staž ili 40 godina penzijskoga staža;
4. kad je zbog zdravstvenog stanja trajno nesposoban da obavlja službene dužnosti, a da pri tom ne ispunjava uslove za premještanje na drugo odgovarajuće radno mjesto unutar policijskog organa;
5. kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad (član 82.);
6. gubitkom državljanstva BiH;

7. sticanjem državljanstva druge države, ako je to u suprotnosti sa zakonima BiH;
8. zbog viška radnika;
9. kada mu je za krivično djelo izrečena pravosnažna kazna zatvora od šest mjeseci ili teža kazna;
10. kada mu je izrečena disciplinska sankcija prestanka radnog odnosa;
11. istekom mandata rukovodioca, odnosno zamjenika rukovodioca policijskog organa iz člana 2., stava 1. ovog zakona, ukoliko je prije imenovanja na tu dužnost radio u policijskom organu na koji se ovaj zakon ne primjenjuje.

Član 120.

Obaveza razduženja službenih sredstava

- (1) Policijski službenik kojem je prestao radni odnos u policijskom organu obavezan je razdužiti sva sredstva, uređaje i opremu koju je zadužio u roku od sedam dana od dana prestanka radnog odnosa.
- (2) Na dan prestanka radnog odnosa, službeno oružje i iskaznica policijskog službenika se oduzimaju i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

POGLAVLJE XIV - ODBOR ZA ŽALBE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Član 121.

Uspostavljanje i nadležnost Odbora za žalbe policijskih službenika

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika je nezavisno tijelo Vijeća ministara s nadležnostima utvrđenim članom 9. Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine.
- (2) Odbor za žalbe policijskih službenika nadležan je za donošenje odluka po žalbama koje podnesu policijski službenici protiv odluka koje su donijela policijska tijela BiH u pogledu statusa policijskog službenika ili u slučajevima propusta policijskog tijela da donese odluku u pogledu statusa policijskog službenika.
- (3) Odluke Odbora za žalbe policijskih službenika su konačne i moraju se izvršiti bez odgađanja, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, a dostavljaju se podnosiocu žalbe i policijskom tijelu u roku od osam dana od dana donošenja.
- (4) Odbor za žalbe policijskih službenika odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od prijema žalbe, osim žalbe na odluku o suspenziji, o kojoj odlučuje u roku od tri dana.

(5) Žalba podnesena Odboru za žalbe policijskih službenika odgađa izvršenje odluke policijskog tijela, osim žalbe na odluku o suspenziji.

(6) Odbor za žalbe policijskih službenika obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 122.

Sastav Odbora za žalbe policijskih službenika

(1) Odbor za žalbe policijskih službenika ima sedam članova, od kojih su četiri policijski službenici, a tri državni službenici.

(2) Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika, koji su policijski službenici, moraju imati najmanje čin samostalnog inspektora. Od ukupnog broja članova, najmanje pet članova moraju biti diplomirani pravnici.

(3) Svaki policijski organ predlaže ministru po dva policijska službenika za članove Odbora za žalbe policijskih službenika, a koje ministar predlaže Vijeću ministara na izbor i imenovanje, na mandat od četiri godine.

(4) Član Odbora za žalbe policijskih službenika mora biti nezavisan u svom radu i nepristrasan.

(5) Član Odbora za žalbe policijskih službenika može biti razriješen dužnosti prije isteka svog mandata po proceduri propisanoj Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine.

(6) U Odboru za žalbe policijskih službenika moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.

Član 122a.

Postupak i način rada Odbora za žalbe policijskih službenika utvrđen poslovnikom o radu

Postupak i način rada Odbora za žalbe policijskih službenika, u mjeri u kojoj nisu propisani Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, utvrđuju se poslovnikom o radu Odbora za žalbe policijskih službenika koji usvaja Vijeće ministara.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 123.

Prijelazna odredba o zapošljavanju

(1) Do 31. 12. 2012. godine policijski organi mogu zapošljavati policijske službenike koji su trenutno zaposleni u službama za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini, na osnovu javnog konkursa za sve činove, uključujući i čin policajca i mlađeg inspektora. U tom periodu odredbe Poglavlja V neće se primjenjivati na navedena zapošljavanja, osim ako ovim članom nije drugačije predviđeno.

(2) U smislu ovog člana, pod policijskim službenikom iz stava 1. smatra se osoba ovlaštena da primjenjuje policijske ovlasti i postupa kao ovlaštena službena osoba prema zakonima o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini, što isključuje osobe koje nisu ovlaštene da primjenjuju policijske ovlasti, već samo obavljaju određene poslove i zadatke koji mogu biti vezani za policijske aktivnosti.

(3) Članovi 55. i 58. ovog zakona ne primjenjuju se na osobe koje se zapošljavaju na osnovu stava 1. ovog člana.

(4) U prelaznom periodu iz stava 1. ovog člana, policijski organi će vršiti zapošljavanje kadeta prema odredbama Poglavlja V i VI ovog zakona na dva nivoa pristupanja policijskim snagama iz člana 42. ovog zakona.

(5) Rukovodilac će donijeti pravilnik o postupku izbora i zapošljavanja policijskih službenika tokom prelaznog perioda iz stava 1. ovog člana. Ovaj pravilnik će u najvećoj mogućoj mjeri biti usklađen s općim ciljem i svrhom ovog zakona, te će se njime utvrditi, između ostalog, omjer policijskih službenika i kadeta koji se zapošljavaju u skladu sa st. 1. i 4. ovog zakona, kao i nabrojati službe koje predstavljaju službe za provođenje zakona iz stava 1. ovog člana.

(6) Za vrijeme trajanja prelaznog perioda iz stava (1) ovog člana, odredbe POGLAVLJA VIII - ČINOVI, PROCJENA RADA I UNAPREĐENJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA, Odjeljka 2. Unapređenje policijskih službenika, neće se primjenjivati, a ministar će na prijedlog rukovodioca, u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti pravilnik o proceduri za unapređenje policijskih službenika u prelaznom periodu.

Član 124.

Prijelazna odredba o imenovanju

(1) Prvo imenovanje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa prema ovom zakonu vrši se po isteku roka od najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Izuzetno od člana 59. ovog zakona, za prvo imenovanje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa, kandidati za te položaje ne moraju ispunjavati uslov od tri godine rada u činu glavnog inspektora.

Član 125.

Pravilnik o plaćama

~~(1) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vijeće ministara usvojit će Pravilnik o platama i naknadama za policijske službenike, a na osnovu prijedloga ministara zasnovanog na prijedlogu rukovodioca i u skladu s odredbama ovog zakona.~~

~~(2) U roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vijeće ministara usvojit će novu osnovicu za obračunavanje plaća policijskih službenika prema članu 85. ovog zakona.~~

~~(3) Policijskim službenicima, kojima po novoj strukturi plaće bude obračunata niža osnovna plaća, dodijelit će se lična prijelazna suma koja će se obuhvatiti u budućem povećanju plaća.~~

Član 126.

Dodjela činova

(1) *Policijskim službenicima koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zaposlenici policijskog organa dodjeljuje se čin u skladu s odredbama ovog člana.*

(2) *Uvjeti za dodjelu čina su sljedeći:*

a) *godine policijskog radnog iskustva koje su propisane članom 76. ovog zakona kao uvjet za unapređenje u navedeni čin;*

b) *prethodna radna mjesta;*

c) *godine rada na trenutnom radnom mjestu;*

d) *obrazovanje propisano ovim zakonom za navedeni čin;*

e) *disciplinska evidencija.*

(3) *U smislu ovog člana, "policijsko radno iskustvo" podrazumijeva efektivno radno iskustvo stečeno u svojstvu osobe ovlaštene da primjenjuje policijske ovlasti i da postupa kao ovlaštena službena osoba prema zakonima o krivičnom postupku koji su na snazi u Bosni i Hercegovini ili prema zakonima koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu tih zakona, što isključuje radno iskustvo stečeno u svojstvu osobe koja nije bila ovlaštena da primjenjuje policijske ovlasti, već je samo obavljala određene poslove i zadatke koji mogu biti vezani za policijske aktivnosti.*

(4) *Radno iskustvo policijskog službenika sa VI. i VII. stepenom školske spremne uzima se u obzir od dana završetka obrazovanja.*

(5) *Postupak dodjele činova iz ovog člana će se detaljnije urediti podzakonskim aktom iz stava 5. člana 69. ovog zakona.*

Član 127.

Brisan ("Službeni glasnik BiH", broj 35/09)

Član 128.

Propisi Vijeća ministara

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vijeće ministara usvojit će propise:

- o obliku policijske iskaznice i značke te izgledu policijske uniforme (član 5., stav 3.);
- o upotrebi sile (član 27., stav 4.);
- o tekstu zakletve (član 58., stav 2.);
- o načelima privremenog premještaja u drugu instituciju (član 65., stav 4.);
- o pravima, dužnostima i odgovornosti policijskih službenika premještenih na rad van područja BiH (član 66., stav 3.);
- o činovima policijskih službenika (član 69., stav 5.);
- o drugim oblicima naknada (član 94.);
- pravilnik o plaćama (član 125., stav 1.).

Član 129.

Propisi ministra

(1) U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona, ministar će donijeti propise:

- o načinu držanja i nošenja oružja i municije (član 6.);
- o načinu i rasporedu testiranja (član 50.);
- o nastavnim programima i planovima obuke;
- o trajanju osnovne obuke i obavezama kadeta u toku obuke;
- o usavršavanju policijskih službenika (član 57., stav 2.);
- o proceduri o internom premještaju policijskih službenika (član 64., stav 7.);
- o proceduri za unapređenje policijskih službenika (član 74.);
- o internom objavljivanju slobodnih radnih mjesta (član 75., stav 4.);
- o ocjeni rada (član 80., stav 5.);
- o načinu i visini naknada za rad u posebnim uslovima (član 97., stav 5.);
- o disciplinskom postupku (član 103., stav 4.);
- pravilnik o nagradama.

Član 129a.

Propisi

Svi podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine usaglasit će se s odredbama ovog Zakona, u roku od mjesec dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 130.

Prijelazne odredbe o prekidu radnog odnosa

(1) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano i u skladu s međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine, nijedno lice, ni pod kojim okolnostima, ne može biti u radnom odnosu po osnovu ovog zakona, ako su mu Međunarodne policijske snage Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: IPTF) odbile certifikaciju ili mu je IPTF ukinuo ovlaštenje za vršenje policijskih ovlaštenja.

(2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, u skladu s međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine i pored osnova koje su propisane ovim zakonom u pogledu prekida radnog odnosa policijskog službenika, radni odnos policijskog službenika prekida se i ne produžava se ni u kojem obliku, niti na bilo koji način, i ni pod kojim okolnostima, ako je policijskom službeniku IPTF odbio certifikaciju, odnosno ako mu je IPTF ukinuo ovlaštenje za vršenje policijskih ovlaštenja.

(3) Stavovi (1) i (2) ovog člana ne primjenjuju se na lica kojima je IPTF odbio certifikaciju, a koja će u skladu s odredbama ovog zakona biti zaposlena u policijskom organu nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Lica iz stava (3) ovog člana izuzimaju se od primjene člana 46. tačka b) ovog zakona.

(5) Da bi se smatralo "licem kojem je IPTF odbio certifikaciju" u smislu odredbe stava (3) ovog člana, lice je, prilikom podnošenja prijave za prijem u radni odnos, dužno priložiti dokaz o tome da mu je IPTF odbio certifikaciju.

(6) Dokaz iz stava (5) ovog člana smatra se "traženom dokumentacijom" u smislu člana 51. stav (1) ovog zakona i podnosi se:

a) u pisanoj formi; i

b) uz njega se podnosi primjerak odgovarajućeg dokumenta IPTF-a kojim se potvrđuje odbijanje certifikacije.

Član 131.

Propisi rukovodioca

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona, rukovodilac će donijeti propise o sljedećem:

- o nošenju policijske uniforme (član 5., stav 2.);
- o povjerljivim informacijama policijskog organa (član 37., stav 2.);
- o zapošljavanju i postupku odabira policijskih službenika tokom prijelaznog perioda (član 123., stav 5.).

Član 132.

Prestanak važenja ranijeg zakonodavstva

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju važiti **propisi** policijskog organa, **kao i drugi propisi** kojim se reguliraju pitanja propisana ovim zakonom.

(2) Do donošenja odgovarajućih propisa navedenih u ovom zakonu, policijski organ primjenjuje propise iz stava 1. ovog člana, u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 133.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

("Službeni glasnik BiH" broj 63/04)

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje.

"Službeni glasnik BiH", broj 58/06

Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine koji je na privremenim osnovama donio Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, objavljen u ("Službenom glasniku BiH", broj 63/04).

("Službeni glasnik BiH" broj 5/06)

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje.

("Službeni glasnik BiH", broj 33/06)

Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine koji je na privremenim osnovama donio Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, objavljen u ("Službenom glasniku BiH", broj 5/06).

("Službeni glasnik BiH" broj 58/06)

Član 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

("Službeni glasnik BiH" broj 58/06)

Član 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

("Službeni glasnik BiH" 18/08)

Član 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

("Službeni glasnik BiH" broj 63/08)

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

("Službeni glasnik BiH" broj 35/09)

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

("Službeni glasnik BiH" broj 7/12)

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".